

T.C.

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL
ÖYKÜ KAVRAMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Rukiyye ÖGDÜR

Danışman
Prof. Dr. Ali MEYDAN

Nevşehir
Ağustos2021

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan
Rukiye ÖGDÜR

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğretmen Adaylarının Dijital Öykü Kavramına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi adlı Yüksek Lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu'na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Rukiyye ÖĞDÜR

Danışman
Prof.Dr.Ali MEYDAN

Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Ali MEYDAN

KABUL VE ONAY SAYFASI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL ÖYKÜ KAVRAMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Rukiye ÖGDÜR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Ağustos 2021

Danışman: Prof. Dr. Ali MEYDAN

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojileri, insan ve insana dair her şeyi değiştirip dönüştürmektedir. Değişen ve gelişen teknoloji ile birlikte toplum ve toplumu oluşturan her kurum da kaçınılmaz olarak dönüşüme uğramıştır. Eğitim kurumunda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin yansımaları, öğrenme-öğretme ortamlarında değişimi başlatmıştır. Teknolojinin, eğitime entegre edilmesi ve sınıf ortamında yenilikçi ve çağa uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması noktasında, Eğitim Fakültelerine önemli bir görev düşmektedir. Çünkü geleceğin öğretmen adaylarının, teknoloji çağının gerektirdiği bilgi ve beceri donanımına sahip olmaları beklenmektedir ve bu bilgileri öğrencilere aktarmak için, sınıf içerisinde uygulayabilecekleri etkili pedagojik modeller ve teknoloji çağına uygun yöntemler hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Bu nedenle eğitim fakültesi öğrencilerinin, son yıllarda adından çokça söz edilen ve birçok çalışmada üzerinde durulmaya başlanan dijital öykü kavramı hakkında bilgi ve görüş sahibi olmalarının önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının dijital öykü kavramına ait görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Araştırma, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören 26 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır ve veri toplama aracı olarak üç bölümden oluşan "Dijital Öykü Kavramına Yönelik Bilgi ve Algı Formu" oluşturulmuştur. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Dijital Öykü Kavramına Yönelik Bilgi ve Algı Formu dahilinde olan 8 soru ile ilgili sonuçlara göre, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme kavramı ve öğrenciye katkıları bakımından farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu fakat dijital öyküleme uygulamaları bakımından farkındalıkları ve yeterlilik düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dijital Öyküleme Yöntemi, Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgiler, Teknoloji

**EXAMINATION OF TEACHER'S OPINIONS ON THE CONCEPT OF
DIGITAL STORY IN SOCIAL STUDY TEACHING**

Rukiyye ÖGDÜR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences,

Department of Social Studies Education, Master, August 2020

Supervisor: Prof. Dr. Ali MEYDAN

ABSTRACT

Information and communication technologies change and transform everything about human and human. With the changing and developing technology, the society and every institution that constitutes the society has inevitably been transformed . The reflections of information and communication technologies on the educational institution started the change in learning-teaching environments . Education Faculties have an important role about being integrated technology into education and being used innovative and contemporary methods and techniques in the classroom environment. Because pre-service teachers of the future are expected to have the knowledge and skills required by the age of technology, and in order to convey this information to students, they need to have knowledge about effective pedagogical models that they can apply in the classroom and suitable methods for the technology age. For this reason, it is thought that it is important for the education faculty students to have knowledge and opinions about the concept of digital story, which has been mentioned a lot in recent years and has started to be emphasized in many studies.

The aim of this study is to reveal pre-service teachers' views on the concept of digital story. The research was carried out with twenty-six pre-service teachers studying at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Department of Social Studies Education in the 2021-2022 academic year. The descriptive survey method was used in the research and the "Knowledge and Perception Form for the Concept of Digital Story", which consists of three parts, was created as a data collection tool. Content analysis method was used in the analysis of the data. According to the results related to the eight questions within Knowledge and Perception Form for the Concept of Digital Story , It was seen that social studies pre-service teachers, in terms of digital story telling concepts and contributions to students have high awareness level, but they have low awareness and proficiency level in terms of digital story telling practices.

Key words: Digital Storytelling Method, Pre-service Teacher, Social Studies, Technology

TEŞEKKÜR

Araştırmamın her aşamasında bana yol gsterip, bilgisini ve emeğini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Ali MEYDAN'a sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitim sürecim boyunca her anlamda yardımını esirgemeyen, akademik anlamda görüşleri ile çalışmama katkı sağlayan ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili arkadaşım Arş. Gör. Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ'a sonsuz teşekkür ederim.

Hayatım boyunca her zaman yanımda olan ve maddi manevi desteklerini esirgemeyen sevgili babam Ali ÖĞDÜR'e, annem İsmihan ÖĞDÜR'e teőekkürlerim sonsuzdur.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	ii
TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY SAYFASI	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
RESİMLER LİSTESİ	xii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayılılar	6
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Tanımlar	6

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Ve Sosyal Bilgiler Tanımı	7
2.2. Öykü Nedir?	8
2.2.1. Sosyal Bilgiler dersinde Öyküleme yöntemi	9
2.2.2. Eğitimde Öykü Kullanımı	12
2.3. Dijital Öyküleme	14
2.3.2. Dijital Öyküleme Türleri	17
2.3.3. Dijital Öykü Öğeleri	18
2.3.4. Dijital Öyküleme Süreci	20
2.3.5. Eğitimde Dijital Öyküleme	23
2.3.6. Öğrenci ve Dijital öyküleme	26
2.3.7. Öğretmen ve Dijital Öyküleme	30

2.3.8. Dijital Öyküleme Karşısındaki Engeller	31
2.4. Windows Video Maker ile Dijital Öykü Oluşturma Basamakları	31
2.5. İlgili Araştırmalar	35

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli	40
3.2. Çalışma Grubu	40
3.3. Veri Toplama Aracı.....	41
3.4. Veri Toplama Süreci	41
3.5. Verilerin Analizi.....	42
3.6. Araştırmanın Geçerliliği Güvenirliği	42

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular	43
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	45
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	46
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	48
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	50
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular	52
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	54
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	57

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA VE SONUÇ

5.1. Tartışma ve Sonuç	60
5.2. Öneriler	63
EKLER.....	65
KAYNAKÇA	66
ÖZGEÇMİŞ	76

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 4. 1. Öğretmen adaylarının Dijital öykülemeye yönelik görüşleri.....	43
Tablo 4. 2. Öğretmen adaylarının dijital öykülemeyi hangi yöntem ve teknikleri işe koşarak kullanacağına dair görüşleri.....	45
Tablo 4. 3. Öğretmen adaylarının dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarısına etkisi hakkındaki görüşleri.....	46
Tablo 4. 4. Öğretmen adaylarının, dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik ve bu sürece faydaları hakkında görüşleri	48
Tablo 4. 5. Öğretmen adaylarının dijital öykülemeyi Sosyal Bilgiler öğretiminde bilim, teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabileceğine dair görüşleri	50
Tablo 4. 6. Öğretmen adaylarının, dijital öykülemeyi Sosyal Bilgiler programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırmaya dair görüşleri.....	52
Tablo 4. 7. Öğretmen adaylarının ,dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler öğretiminde öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmedeki katkısına dair görüşleri	55
Tablo 4. 8. Öğretmen adaylarının, dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler öğretiminde dijital yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasındaki katkısına dair görüşleri	57

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2. 1. Dijital Öyküleme Sürecinin Bileşenleri.....	16
Şekil 2. 2. Eğitimde Dijital Öyküleme (Robin, 2008)	24
Şekil 2. 3. Dijital Öykülemde Öğrenci Merkezli Yaklaşımların Birleşmesi (Barret, 2006)	25

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1: Programa Görsellerin Eklenmesi	31
Resim 2: Görsellere metin eklenmesi.....	32
Resim 3: Ses eklenmesi	32
Resim 4: Müziğin eklenmesi	33
Resim 5: Ses düzeyinin ayarlanması	33
Resim 6: Görsellere animasyon eklenmesi.....	34
Resim 7: Dijital öykünün kaydedilmesi	34

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler, eğitime yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu gelişmeler, yeni ihtiyaç ve beklentileri de beraberinde getirerek eğitim ve öğretim ortamlarının beklentilerini değiştirmiştir. Eğitim kurumları çağa uygun bireyler yetiştirmek için bu ihtiyaç ve beklentilere cevap vermek durumundadır. Uslupehlivan vd. (2017) göre, teknolojinin gelişmesi ile birlikte geleneksel öğretim materyalleri çağın gereksinimlerini karşılama noktasında eksik kalmıştır ve ilgi çekici olmaktan uzaklaşmıştır. Bu yüzden eğitimde klasik yöntemlerin yerine dönemin teknolojisine uygun, yeni ve birçok yönden farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması eğitimde verimin ve kalitenin artırılması bakımından önemli bir adımdır (Uslupehlivan vd., 2017). Bu yüzden bilim ve teknoloji çağında, bilginin geleneksel bir şekilde öğretimi ve aktarımı eğitimin etkinliği noktasında verimli olamayacağı düşünülmektedir (Aslan, 2014). Çünkü teknolojinin gelişmesi, öğrencilere teknolojiyi kullanım ve erişim noktasında bir çok olanak sunmuştur ve eğitim kurumlarının bu olanak ve imkanları bünyelerine dahil etmemesi ve okulların bu konuda sınırlı kalması “dijital uyumsuzluk” yaşanmasına neden olmaktadır (Atal ve Usluel Koçak, 2011).

Geleneksel ve klasik eğitim anlayışında bilgi ezberletilmekte ve bilgi seviyesi ölçülmektedir ama günümüzde bilginin, bireyin ihtiyaç ve yaşantısına uygunluğu temel alınmaktadır. Eğitim anlayışında ve felsefesinde yaşanan bu köklü değişim, eğitim sistemlerinin çağa göre oluşturulması veya yenilenmesinin gerekli kılmasıdır. Eğitim sistemindeki bu yeni anlayış, eğitim ve öğretim ortamlarının yalnızca okul ile sınırlı olmadığı, öğrenmenin tüm yaşantıyı içerdiği biçiminde yenilikleridir (MEB, 2017). Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi (NCSS), 1992 yılında bu alanı şöyle tanımlamaktadır.

“Sosyal bilgiler, sosyal ve beşerî bilimleri, vatandaşlık yeterliklerini geliştirmek amacıyla

bütünleştirmeyi amaçlayan bir alandır. Sosyal bilgiler okul programında: arkeoloji, ekonomi, antropoloji, tarih, hukuk, coğrafya, psikoloji, felsefe, din, sosyoloji, siyaset biliminin yanında matematik, beşerî bilimler ve doğa bilimlerden kendilerine mal ettiği içerik üzerinde sistematik ve eşgüdümlü bir çalışma sağlar. Bu alan, karşılıklı paylaşım içinde olan dünyada bireylere bilginin ön planda olduğu mantıklı kararların alınmasında yardımcı olmayı amaçlayan bir alandır (Öztürk,2012) ”.

Sosyal bilgiler öğretiminin temel amacı, demokratik yaşama aktif olarak katılmaya hevesli ve donanımlı, etkili yurttaşlar yetiştirmektir (Braun,1999).Yetiştirmek istenen bu etkili yurttaşlar aktif ve katılımcıdır, sorulan sorulara sosyal çevresini gözlemleyerek elde ettiği bilgileri analiz edip cevap verebilen bireydir (Sunal ve Haas, 2005). Soruların cevaplamak için gözlem ve analiz yapması, Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan bilişsel ve duygusal amaçları gerçekleştirmesini sağlar. Teknoloji bu amaçların gerçekleştirilmesinde özel yöntem ve teknikler kullanarak birçok beceriyi geliştirir (Braun, 1999). Sosyal bilgiler öğretiminin bir diğer amacı ise öğrencilerin, toplumu geçmiş gelecek bağlamında analiz ederek, toplumu anlamalarını ve tanımlarını sağlamaktır. Bu nedenle öğretmenlerin ve öğrencilerin toplumdaki bilgi değişimin farkında olup ve teknolojinin bu bilgedeki etkilerine karşı hazır olmaları gerekir (Nelson, 1998; Kaya, 2008).Bu açıdan eğitimde teknoloji kullanımının, sosyal bilgiler öğretiminin amaçlarını desteklediğini söyleyebiliriz (Sunal ve Haas, 2005).

Teknolojinin öğrenme öğretme ortamlarında ve alternatif öğrenme öğretme yaklaşımlarda kullanılması ve bu öğrenme ortamlarını desteklemesi, global anlamda etkin bir biçimde kullanımının da savunulmasını sağlamaktadır. Bu doğrultuda bilgisayarlar, tabletler, akıllı telefonlar ve cihazlar vb. teknolojiler günden güne hayatın her alanında kullanılmaya başlamasının yanı sıra eğitim ortamlarında öğrenme ve öğretme süreçlerini destekleyip bu süreçlere farklı bir bakış açısı ve yaklaşım getirmektedir (Karaoğlu, 2016).Teknoloji alanındaki değişimler ve gelişimler her alanda olduğu gibi eğitim alanında da değişmeyi mecburi hale getirmiştir fakat eğitimdeki bu teknolojik değişimler ve dönüşümler kendi kendini dönüştürebilir ve geliştirebilir özelliğe sahip değildir (Kumar, Rose ve D’Silva, 2008). Çünkü bu teknolojilerin sınıf ortamında ve öğretme süreçlerinde kullanılması sadece teknoloji ile değil aynı zamanda pedagojiyle birlikte kullanıldığında eğitimin kalitesi artırılabilir ve öğrencilerin üretkenliklerini destekleyebilir (Karaoğlu, 2016). Gerekli olan bu

değişimleri, dönüşümleri gerçekleştirecek ve sürdürecektir olan öğretmenlerdir. Bu noktada teknolojiyi sınıf ortamına indirgeyip entegre edecek ve öğrencilerin öğrenmelerini ilerletmek ve geliştirmek için kullanacak olan

öğretmenler gereklidir. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bu değişimin ve gelişimin farkında olmaları gerekir çünkü bilgiyi araştıran ve bilgiyi etkili bir şekilde kullanan bireyler yetiştirebilmek için teknolojik araç ve gereçleri verimli bir şekilde kullanmaları gerekmektedir (Baki, 2000; Baki, Yalçınkaya, Özpınar ve Çalık Uzun, 2009; Özpınar, 2017). Bu noktada öğretmen adaylarının, çağın getirdiği gereksinimlere ve ihtiyaçlara uygun olarak yetiştirilmesi gerekmektedir ayrıca öğretmen adaylarının bu rolleri en iyi şekilde gerçekleştirebilmeleri için alanlarında etkili bir eğitim almaları, uygulama seçeneklerinden yeterince faydalanmaları, derslerde gerekli öğretim teknolojileri ve materyallerinden yararlanmaları ile mümkündür. Dolayısıyla öğretmen niteliğini artırmak ancak hizmet öncesi öğretmen yetiştirme çalışmalarının verimliliği ve önemi ile mümkün olacaktır (Kavas ve Bugay, 2009).

Daima bir değişim ve gelişim içinde olan dünya, eğitim kurumunu ve eğitim süreçlerini de değiştirmeye zorlamaktadır. Bu durum eğitim programlarının oluşturulmasında veya geliştirilmesinde, yeni öğrenme öğretim ortamlarının yaratılmasında, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaç tutumlarının belirlenmesinde, bu ihtiyaç ve ilgilerin çeşitli materyaller ile desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Bozdoğan ve Yalçın, 2005). Günümüz dijital bir çağ olduğu için teknolojiyi ve teknolojik imkanları eğitim ile entegre etmek ve öğretimde teknolojiden faydalanmak gerekmektedir. Bu gereksinimler sonucunda teknolojinin eğitimle olan entegrasyonu, eğitimde yöntem ve tekniklerin kullanılması mümkün hale gelmiştir. Eğitimde teknolojiyi kullanım noktasında öğretmenlere büyük görev düşmektedir ve öğretmenler bu süreçte aktif rol almaktadır. Bu sebeple öğretmen adaylarının, eğitimde teknolojik gereksinimlerin farkında olup, öğretim ve öğrenme süreçlerinde teknolojik araçları tanıyıp bu araçların nasıl kullanılacağını bilmeleri önemlidir (Uslupehlivan ve Erden, 2017). Bu yöntem ve tekniklerden biri olan, teknolojinin ve gelenekselliğin ortak bir paydada buluşması olarak görülen dijital öykülemeler, eğitimin her alanında olduğu gibi her kademesinde de kullanılabilir ve öğrenciye birçok beceri kazandırma noktasında yararlı bir eğitim aracıdır. Ayrıca öğrencilerin, öğrenme

sürecine aktif olarak katılmasını sağlayarak, yaparak yaşayarak öğrenmeleri teşvik eden bir yöntemdir. Dijital öyküleme sürecinde öğrenciler, kendi senaryolarını oluşturabilir ve bu senaryoları çeşitli multimedya araçları ile dijital bir hale getirmektedir. Teknolojinin gelişmesi ve yayılması ile birlikte birçok dijital alet, kullanım ve ulaşım noktasında daha da kolaylaşmış ve ucuzlaşmıştır. Kullanım kolaylığı açısından bir fırsat sunan web 2.0 araçları ile öykülerini tasarlayanlar, kolay bir şekilde öykülerini dijitalleştirme imkanı bulmaktadır (Kukul ve Kara, 2019). Alanyazıda dijital öyküleme yaklaşımının öğrencilerin motivasyon, akademik başarı, derse katılım, yaratıcılık ve eleştirel düşünme, becerileri üzerinde olumlu anlamda etkisinin ortaya koyulduğu araştırmalar bulunmaktadır(Erişti,2016; Ünlü ve Yangın,2020; Yang ve Wu,2012; Ünlü,2018; Aljaraideh,2009; Verdugo ve Belmonte, 2007; Göçen,2014; Demirer,2013; Özerbaş ve Öztürk,2017; Sadık,2008; Kahraman,2013; Baki ve Feyzioğlu ,2017; Yoon,2012; Doğan ve Robin 2008; Hung , Hwang ve Huang ,2012). Fakat bu yöntem birçok öğretmen ve öğretmen adayı tarafından bilinmemekte (Uslupehlivan ve Erden, 2016; Karataş, Kukul ve Özcan, 2018) bu yüzden eğitimde ve sınıf ortamında kullanılamamaktadır. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının dijital öyküleme sürecini öğrenmesi, tanınması ve uygulaması için ilk adım bu kavramla tanışmasını sağlamaktır (Kukul ve Kara,2019). Bu yüzden öğretmen yetiştirmeyi ve öğretmen adaylarına eğitim sürecinde sınıflarında kullanacağı yöntem ve tekniklere dair deneyim kazandırmayı amaçlayan eğitim fakültelerine büyük rol düşmektedir (Heo, 2009).

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının dijital öykü kavramına yönelik görüşlerinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir.

1. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öykü kavramına ait bilgi durumları nedir?
2. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımı ile hangi yöntem ve teknikleri kullanılacağına dair görüşleri nelerdir?
3. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının,dijital öyküleme yaklaşımı ve

uygulamasının, öğrencinin akademik başarısına katkısı hakkında görüşleri nelerdir?

4. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımının öğrenme-öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik düşünceleri nelerdir?

5. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımının, kazanımları gerçekleştirme noktasında kullanımı hakkında düşünceleri nelerdir?

6. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımının, değerleri kazandırma noktasında kullanımı hakkında düşünceleri nelerdir?

7. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımının ve uygulamasının, öğrencilerin becerilerini geliştirme hakkında düşünceleri nelerdir?

8. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımının, öğrencilere yetkinlikler kazandırma noktasında kullanımı hakkında düşünceleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Yaşadığımız dünya ve toplum artık teknolojik bir çağ haline gelmiştir bu nedenle geleneksel yöntem ve teknikler çağın gereksinimlerini karşılayamaz hale gelmektedir. Çağın teknolojisine ve gereksinimlerine uygun olarak bireylere, 21.yy becerilerinin kazandırılması gerekmektedir ancak bu becerilerin kazandırılması, eğitimin yeni yöntem ve tekniklerle desteklendiği müddetçe mümkün hale gelebilir. Teknolojik gelişmeler ve bu teknolojinin eğitime entegrasyonu, bireyler için gerekli olan becerileri kazandırma noktasında kolaylık sağlamıştır. Bireylere 21.yy becerilerini kazandırma noktasında eğitim kurumlarına ve öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Sosyal Bilgiler öğretim programı, toplumunu ve içinde bulunduğu dünyayı tanıyan, topluma karşı sorumluluklarının bilincinde olan ve görevlerini yerine getiren bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Bu amaçlar kapsamında Sosyal Bilgiler dersi, çağın gerektirdiği bireyleri yetiştirmek için çok önemli bir derstir ve bu dersin etkili olması için teknolojiden faydalanması ve dijital öykülemeyi sınıf ortamında kullanılması Sosyal Bilgiler dersinin daha verimli kılacaktır. Bu noktada öğretmenin ve öğretmen adaylarının dijital öyküleme yöntemini sınıflarında kullanabilmesi için bu yöntemi bilmesi gerekmektedir. Çünkü öğrenme –öğretme sürecine teknolojinin entegrasyonunu sağlamak ve sınıf içi etkinliklerle bütünleştirmek için öğretmenlerin

dijital öykü yaklaşımını tanıması gerekmektedir. Bu nedenle yapılan bu çalışma, öğretmen adaylarının dijital öyküleme yöntemini tanıması ve tanışması açısından ve sınıf ortamında teknolojinin eğitim ile olan entegrasyonuna yeni bir soluk getirmesi açısından önemlidir.

1.4. Sayıtlar

1. Öğretmen adaylarının, çalışmada kullanılan Dijital Öykü Kavramına Yönelik Bilgi ve Algı Formuna objektif ve samimi cevap verdikleri varsayılmaktadır.
2. Araştırmacının uygulama sürecinde objektif ve yansız davrandığı varsayılmaktadır
3. Araştırmada kullanılan ölçme araçları ile ilgili başvurulan uzman görüşlerinin yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Araştırma, 2020-2021 bahar döneminde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde eğitim gören 26 öğrenci ile sınırlıdır.
2. Araştırma çerçevesinde elde edilen veriler, veri toplamak için kullanılan ölçme araçları ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Sosyal Bilgiler: Temelini sosyal bilimler gibi insanı kapsayan birçok bilimin oluşturduğu ve amacı etkin vatandaş yetiştirmek olan eğitim programıdır (Doğanay, 2008).

Öykü: Yaşayanların deneyimlerini, hayatlarını, yaşadıklarının anlatmada ve başkalarının deneyimlerini, hayatlarını, yaşadıklarını anlamada , hayal gücünün özgürce ve sınırsız kullanmada, içinde yaşadığımız dünyayı anlamada ve bu dünyadaki yerimizi fark etmede kullanılan edebi eserler (Barzaq, 2009).

Öyküleme: Belirli bir sırada ve bakış açısıyla tasarlanan olayların, durumların, dil ve jestlerle uygun bir şekilde kullanımınıdır (Gere, Kozolvich ve Kelin,2002).

Dijital Öyküleme: Bilgisayar, video ve ses kaydedici, kamera gibi çeşitli dijital teknolojiler ile geleneksel öykünün birleştiği yaratıcı bir süreçtir (Ohler, 2008).

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Ve Sosyal Bilgiler Tanımı

Toplumlar, insanların görmek ve geliştirmek istedikleri vasıfları eğitim programı vasıtasıyla belirler ve tasarladıkları bu programları okullarda uygulayarak, bireylere istedikleri özellikleri kazandırmayı hedefler. Değişen ve gelişen yaşamda bu hedefler de değişmek zorundadır çünkü asıl hedef değişen yaşama ayak uydurmaktır ve bu yüzden toplumların bireylerde görmek istedikleri özelliklerde değişmektedir. Sonuç olarak eğitim programları da yaşama ayak uydurmak için sürekli değişim isteği duyar ve eğitim kurumunda yaşanan bu değişimler ve gelişmeler çağın eğitim ihtiyacı ve anlayışına uygun eğitim programlarının tasarlanmasını zorunlu kılmaktadır (Doğanay ve Sarı, 2008; Ersoy ve Kaya, 2009). Bireysel ve toplumsal hayatın parçası olan ve buna odaklanan Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ise bu değişimlerin içeren ve yansıtan öğretim programlarının en önemlilerindedir. Geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında insan hayatını etkileyen birçok gelişmeyi aktif vatandaş çerçevesinde ele alan Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, toplumda ve dünyada meydana gelen gelişmeleri, değişimleri göz ardı edemez ve bu değişen koşulları programına yansıtmak durumundadır. Bu yüzden Cumhuriyet tarihine bakıldığında, toplumda değişim sonucunda meydana gelen ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçlar kapsamında eğitim programlarının köklü veya yüzeysel olarak değiştirilip geliştirildiği görülmektedir (Yılar ve Tomar,2018).

Sosyal bilgiler dersi iyi bir vatandaş yetiştirme amacı kapsamında, ülke eğitim sisteminin uzak hedefleri ile doğrudan ilişkilidir ve iyi bir vatandaş yetiştirme amacından dolayı öğrencilerin yaşamını etkileyen bir derstir. Toplum için önemli olan Sosyal Bilgiler dersi, içinde birçok disiplini barındırmaktadır. Bundan dolayı dersin tanımını yapmak oldukça güçtür fakat literatürde birçok tanımının olduğu görülmektedir (Şekerci, 2018).

Doğanay'a (2008) göre Sosyal Bilgiler, insanı kapsayan birçok bilimin içerik ve

yöntemlerinden yararlanarak, insanların çevreleriyle olan etkileşimini zaman ve yer bağlamında, disiplinler arası bir yöntemle ele alan ve küreselleşen dünyada insan yaşamıyla ilgili demokratik değerlerle donatılmış ve birçok niteliğe sahip olan vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlayan bir alandır.

Erden'e (1996) göre Sosyal bilgiler, eğitim öğretim kapsamında ve sosyal bilimler disiplinlerinden çerçevesinde, topluma etkin vatandaş yetiştirmek için öğrencilere beceri, bilgi, tutum ve değerler gibi kavramların kazandırıldığı bir alandır.

Tanrıöğen'e (2006) göre Sosyal Bilgiler, misyonunu demokratik toplumda yaşayan vatandaşların sorumluluklarından ve içeriğini ise Sosyal Bilimler disiplini kapsamından alan, yaşam boyu gerekli olan vatandaşlık ve sosyal becerileri, nitelikleri geliştirilmesini ve uygulanmasını yaptırın bir alan olarak nitelendirmiştir. Sosyal Bilgiler dersini MEB (2005, s.45) ;

“Bireyin toplumsal var oluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fizikî çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersi olarak tanımlamıştır.”

2.2. Öykü Nedir?

Tarih öncesi insanlar, çevre, vahşi yaşam ve besin kaynakları hakkında bilgi paylaştıkça öykü anlatımı da buna paralel olarak gelişmiştir. Bu tür hayatta kalma bilgileri, nesiller boyunca kodlanmıştır ve tarih, gelenek, kültürel mitolojiyi içerecek şekilde genişletilmiştir. Bir dizi olayın anlamlanması ve anlatılması öykü anlayışını ortaya çıkarmıştır. Dünyayı anlaşılır kılan anlatılar yüzyıllardır insanlığın dayanak noktası olmuştur (Barber, 2016). Bu anlatılar insanlık tarihinden günümüze kadar gelerek insanlığın ve toplumun değerlerini, bilgilerini, kültürlerini aktarması ve paylaşması için bir araç olarak kullanılmıştır çünkü bilgi ve deneyimleri iletmek paylaşmak doğal ve güçlü bir tekniktir. Bu deneyim ve bilgileri insanlar, hikaye ve öykü gibi birçok şekilde aktardı ve öykü anlatıcılığı insanlar arasında bir iletişim biçimi ve aracı olarak kullanıldı (Mello, 2001; Behmer, 2005).

McDrury ve Alterio'a (2003) göre öykü anlatımı, kelimelerin dili aracılığıyla kendimizin ve başkalarının yönlerini ve içinde yaşadığımız gerçek ya da hayali dünyaları aktarmamızı sağlayan benzersiz bir insan deneyimidir. Öyküler, bir dereceye kadar hepimizin öyküler oluşturduğunu göz önünde bulundurarak bu dünyaları ve buralardaki yerimizi tanımamızı sağlar. Öyküler, kendimiz, ailelerimiz, arkadaşlarımız, meslektaşlarımız, toplumlarımız, kültürlerimiz, tarihteki yerimiz hakkında bilgilenmemizi sağlar. Öykü anlatımı günlük yaşamın birçok yönünü kapsar ve bilgiyi paylaşmanın, başkalarıyla bağlantı kurmanın, topluluk oluşturmanın bir yolu olarak işlev görür. Bu tanımların ortak noktası, öykü anlatımı ile fikirlerin paylaşılmasıdır. Öykülerin anlatılma biçimleri insanlık tarihi boyunca değişerek gelişti. Bir öykü anlatılma biçimleri değişebilir fakat anlam aktarımı değişmez. Yine de öykülerin anlatılma biçimi ne olursa olsun, anlam aktarımı hikayelerin temel unsurudur (Behmer, 2005; Hull ve Nelson, 2005).

2.2.1. Sosyal Bilgiler dersinde Öyküleme yöntemi

Sosyal bilgilerin amacı, çağın gereksinimleri kapsamında etkin vatandaş yetiştirmektir. Bu nedenle çağın ihtiyaçları dahilinde değişen programların yanı sıra program dahilindeki öğretim materyalleri de değişmek zorundadır. Çünkü geleneksel yöntemlerin ve materyallerin kullanıldığı dersler, öğrenmeleri zorlaştırıp dersi sıkıcı hale getirebilir. Şimşek'e (2002) göre Sosyal Bilgiler programı dahilindeki tarih konuları, geleneksel yöntem ve öğretmen odaklı işlendiği için öğretimde beklenen ve istenilen başarıya erişilememektedir. Bu durumun nedeni, tarih dersinin özü itibarıyla sözellik kavramını içermesidir ve bu nedenden dolayı Sosyal Bilgiler dersi, tarihi konularının öğretilmesi noktasında öğretim materyallerinden faydalanılmamaktadır. Bu durumlar göz önüne alındığında öykü, Sosyal Bilgiler dersi için etkili bir öğretim materyali olabilir. Şimşek'de (2002) Sosyal Bilgiler programındaki tarih dersleri için öykü anlatma yönteminin etkinliğini araştırmıştır ve bu amaç kapsamında 6. ve 7. sınıflarda öğrenim gören 120 öğrenci üzerinde deneysel desen kapsamında ön test, son test kontrol gruplu model kullanılarak araştırma yapmıştır. Araştırma hem 6. Sınıflarda hem de 7.sınıflarda geleneksel ve öykü yöntemi için iki ayrı deney grubu oluşturulmuştur ve 6. sınıflarda 15 saat, 7. Sınıflarda 12 saat olmak üzere toplamda 27 saat sürmüştür. Araştırma sonucunda öykü yönteminin sınıf ortamında ve derslerde kullanılması öğrencilerin bilgi ve kavrama düzeyleri erişilerini artırıcı rol oynadığı

sonucuna varılmıştır.

Yiğit ve Erdoğan'a (2008) göre Sosyal Bilgiler, öğrencilerin geçmiş, bugün, gelecek bağlamında kendilerini, ülkelerini, toplumu ve dünyayı tanımalarını, keşfetmelerini ve anlamalarını sağlayan bir derstir. Bu yüzden Sosyal Bilgiler dersi, yaşamla ilintili bir derstir ve bu dersi etkili bir şekilde öğretmek çok önemlidir çünkü bireyin yaşadığı dünyayı tanması ve gerekli yaşam becerilerinin kazandırılması gerekmektedir. Bu becerilerin kazandırılması ve geliştirilmesi için öğrenme öğretme sürecinde, öğrencilerin üst düzey becerileri gibi birçok beceriyi desteklemesi ve bu becerileri geliştirecek yöntem ve teknikleri kullanması gerekmektedir. Öğrenme öğretme sürecini zenginleştiren bu yöntem ve teknikler bağlamında Yiğit ve Erdoğan (2008), Sosyal Bilgiler dersinde öyküleştirme yönteminin etkinliğini ve öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerine olan etkisini incelemiştir. Bu amaç bakımından deneysel desen kapsamında ön test, son test kontrol gruplu model kullanılarak yapılan çalışmaya göre öyküleme yöntemiyle ders işlenen deney grubunun, kontrol grubuna göre ön test son test puanları olumlu yönde daha anlamlı olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak öğretim materyali olarak öyküleme yöntemi, öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini destekleyip dersleri daha ilgi çekici hale getirmiştir.

Sosyal Bilgiler dersinin amacı, toplum için etkin ve verimli vatandaş yetiştirmektir ve bu amaç doğrultusunda vatandaşlık eğitimine odaklanmış tek derstir. Toplum için bu kadar önemli olan ders, eğitim kurumlarında öğretmen merkezli olarak yürütülmekte ve öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecinde düz anlatım yöntemi kullanarak, ders materyallerinden yararlanmaması dersi sıkıcı hale getirerek öğrencinin dersten soğumasına neden olmaktadır. Sosyal Bilgiler dersindeki konuların, soyuttan somut duruma geçmelerini sağlamak için çeşitli materyal kullanmaları öğrencilerin konuları daha iyi anlamasını sağlamaktadır (Sidekli, Tangülü, ve Yangın, 2013). Sidekli ve diğerleri (2013) Sosyal Bilgiler dersinde materyal olarak öykü kullanımının öğretime etkisini incelemiştir. Araştırma 4. Sınıfta öğrenim gören 53 öğrenci üzerinde, deneysel desen kapsamında ön test, son test kontrol gruplu model kullanılarak yapılmıştır ve araştırma dört hafta sürmüştür. Araştırma sonucuna göre, öykü destekli sınıf içi etkinliklerle ders işlenen deney grubunun, kontrol grubuna kıyasla akademik başarılarının olumlu anlama artışı tespit edilmiştir.

Şekerci ve Kabapınar (2019) göre Sosyal Bilgiler dersi, toplum için vatandaş

yetiştirmek ve beceri kazandırmanın yanı sıra düşünen araştıran sorgulayan bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu becerilerin ve özelliklerin öğrencilere kazandırılabilmesi için etkili ve verimli bir eğitim öğretim süreci oluşturulmalıdır. Geleneksel bir anlayışın ve öğrencinin dinleyici konumunda pasif olarak rol aldığı öğretim sürecinde söz konusu beceri ve yetenekleri öğrencilere aktarmak güçtür. Bu yüzden öğretim sürecinde ve sınıf ortamında öğrencinin aktif kılacak yaklaşım ve yöntemler kullanılmalıdır. Sosyal bilgiler dersinde öğrencileri dinleyici pozisyonundan çıkararak aktif kılacak ve bir çok beceri kazandıracak yaklaşımlardan biri öyküleme yaklaşımıdır. Öyküleme yaklaşımı öncülüğünde Şekerci ve Kabapınar (2018), Sosyal Bilgiler derslerinde kanıt temelli etkinliklerin kullanımını araştırmıştır. Araştırma 4.sınıfta öğrenim gören 34 öğrenci üzerinde, nitel araştırma yöntemi olan eylem araştırması deseni kullanılarak yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğrenci günlükleri ve çalışma etkinlikleri kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilere göre, öyküleme yönteminin kanıt temelli etkinliklerle olan entegrasyonu sonucunda öğrencilerin performanslarının olumlu anlamda arttığı tespit edilmiştir. Savage ve Savage (1993)'ten akt. Demir ve Akengin, (2011)'e göre Sosyal Bilgiler öğretiminde öykülerin kullanılması;

- Öğrencilerin kültürleri tanımalarına anlamalarına ve kültürler arası farklılıkları fark etmesine olanak sağlar.
- Öyküye dahil olan karakterler ve yerler hakkında öğrenciye hayal gücü sunar.
- Dün, bugün, yarın kavramlarının yanında değişim ve süreklilik kavramalarını tanıma ve anlama olanağı sağlayarak geliştirir.

Common (1996) akt. Sidekli, Tangünü ve Yangın (2013)'e göre öykülerin ve hikayelerin sosyal bilimlerin bir parçası olmasını dört başlıkta toplamıştır. Birincisi, öyküler ve hikayeler tarihsel olaylar hakkında ve o döneme ait ipuçları verir. İkincisi ,gerçeklerin daha kolay anlaşılmasına ve bilinmesine fayda sağlar. Üçüncüsü, öyküler tatminlik hissi uyandırır çünkü bir sonu vardır. Dördüncüsü ve sonuncusu ,olayları tartışmak ve değerlendirmek için imkan sağlar. Bu yönüyle, öğrenciler geçmiş ve şimdi arasında bağlantılar kurarak , hem geçmişini anlama hem bugün hangi noktada olduğunu görme imkanına sahip olur ve geçmiş ve günümüz arasında bağlantı kurarak kendi dünyalarını analiz ederler.

2.2.2. Eğitimde Öykü Kullanımı

Öyküleme ve öykü anlatım yöntemi, geçmişten günümüze kadar hayatın bir parçası olduğu gibi eğitimin de her alanında kullanılan en etkili yöntemlerden biridir. Turgut ve Kışla'ya (2015) göre öyküler, eğlenceli olmasının yanı sıra öğrencilerin yaratıcılıklarını, hayal güçlerini, dil ve sosyal gelişimlerini olumlu anlamda etkileyip geliştirmektedir. Öykü anlatımı yöntemi öğrenciler için soyut ve karışık konuları basitleştirerek öğrenmeyi anlamlı hale getirerek öğrenmeyi destekler. Soyut ve karmaşık bir konuyu öykülerle desteklemek ve anlatmak, öğrencilerin motivasyonlarını ve derse katılımlarını artırır. Ayrıca anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmelerine ve yaparak yaşayarak öğrenmelerini desteklemektedir. Okumuşlar'a (2006) göre ise bir konunun soyut kavramlar içermesi ve yine yaşanabilir nitelikte olmayan soyut kavramlarla anlatılması, öğrenmeleri geciktirir. Çünkü öğrenciler soyut fikirlerden çok somut fikirlere daha yatkındır. Bu yüzden öykü anlatım yöntemi, öğrencilerin soyut kavramları anlaması ve konuyu somut kavramlarla açıklayabilmesi açısından ve somut işlem dönemindeki çocuklar fikirlerinin somutlaşıp kalıcı hale gelmesi açısından büyük önem taşır.

Zembat ve Zülkifâr'a (2006) göre eğitim, birey yaşamının çok büyük bir kısmını oluşturmaktadır ve bireyin öğrenme becerileri kazanıp geliştirebilmesi için eğitim programlarının çeşitli öğretim yöntemlerini içerecek şekilde hazırlanması gerekmektedir. Bu öğretim yöntem ve tekniklerinden biri olan öykü anlatımı ve etkinlikleri, öğrencilerin hayal dünyalarını keşfetmelerinin yanında kendi iç dünyalarını yansıtmaya olanağı da sağlar. Ayrıca bu etkinlikler, öğrencinin dil gelişimini destekleyerek kelime hazinelerini artırmada yardımcı olur ve öğrenmelerin kalıcı olmasını sağlar. Özellikle yazma etkinliklerinde kullanılacak öykü anlatımı, dil gelişimini desteklemenin yanı sıra öğrencilerin yazma becerilerini geliştirerek, öğrencilerin yaratıcı ve eleştirel düşünme, girişimcilik gibi bir çok beceriler geliştirmelerine olanak sağlar (Demir, 2012). Öğrencinin öyküsünü kaleme aldığı veya anlattığında öykü, dil gelişimine ve becerilere katkısına ek olarak öğrenmeleri doğal yollardan gerçekleştirerek, bilgilerin daha kalıcı olmasına destek olur (Turgut ve Kışla, 2015).

Öykü anlatım teknikleri ve öyküleştirme yöntemi, öğrencilerin sorunlar karşısında çözüm üretme ve bu çözümlere ulaşmalarını sağlayan ilkeleri barındırmaktadır. Bu

ilkeler, öğrencilere sorunları fark etme ve çözümleri araştırma imkanı sunmaktadır. Bu süreç öğrenme ilkelerini daha işlevsel hale getirerek öğrenciye öğrenmelerinin sorumluluğunu verir. Bu da öğrencinin kendi bilgilerini geliştirmesine olanak sağlar. Öyküleme tekniklerinin ve etkinliklerinin sınıf ortamına ve derslere entegrasyonu, klasik yöntemlerin kullanılarak yürütüldüğü derslere kıyasla daha olumludur ve öğreticidir çünkü öğrenciler fazla iletişim içine girmektedir ve bu süreçte düşünme yapılarını da geliştirmektedir (Yiğit,Erdoğan,2008) .Akt. Sidekli, Tangünü ve Yangın'a (2013) göre öyküler bazı nedenlerden dolayı öğretimde işlevsel bir eğitim ve öğretim materyali olarak kabul edilebilir;

- Öğrenciler için kafa karıştırıcı ve anlamı güçleştiren belirsiz geçmişten anlam çıkarımlarında büyük bir rol oynaması,
- Hayal gücünü artırıp geliştirmesi ve öğrencinin dikkatini çekmesi,
- Tarihin hayatın içinden bir parça olduğunun bilincini uyandırarak, milli duyguları güçlendirmesi,
- Çocuklara hayatın içindeki deneyimlerinden farklı olarak başka bir dünya sunması,
- Soyut kavramları tanıtmada etkili bir araç olması,
- Öykü içinde bir yazılı, görsel birçok materyal barındırdığı için dersi ilginç ve çekici hale getirerek heyecan yaratması,
- Çocukların birçok duygu ve olaylar karşısındaki tavır ve davranışlarını değerlendirme imkanı sunarak eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesi,
- Geçmişteki olaylara ve karakterlere hayat vererek geçmişi günümüze getirir ve böylece öğrenmeleri kolaylaştırması,
- Tarihsel düşünme yeterliliklerine ve becerilerine destek olması,
- Geçmiş bütünü özellikleri ve ayrıntılarıyla canlandırması,
- Öğrencinin okumaya ilgisini artırarak kelime dağarcığını zenginleştirmesi.

Ellis ve Brewste'e (1999), eğitimde öykü kullanmanın nedenleri şöyle sıralamışlardır;

- Öyküler çocukların hayal gücü ile kendi dünyalarını ilişkilendirmede ve kendi anlamlarını oluşturmada etkili bir araçtır.

- Öyküler, motive edici ve keyiflidir bu yüzden çocukların öğrenme konusunda olumlu tutumlar geliştirmesine yardımcı olur.
- Çocuklar öykülerdeki karakterler aracılığıyla kişisel olarak öyküye dahil olurlar ve bu deneyim çocukların yaratıcı yönlerini geliştirmesine olanak sağlar.
- Öyküler, çocukların ortak deneyimlerinin olduğu bir sınıf ortamı yaratır ve aynı zamanda çocuğun kendine güvenmesine yardımcı olarak sosyal ve duygusal gelişimini teşvik eder.
- Öyküler, farklı öğrenme durumlarına sahip olan öğrencilere hitap eder ve öğrenmeleri anlamlı hale getirir.
- Çocuklar öyküleri tekrar tekrar dinlemekten hoşlanırlar ve bu sık tekrar belirli dil becerilerinin gelişmesine katkı sağlar.
- Öyküler belirli kültürel yapılar çerçevesinde şekillendiği için çocukların kültürlerini tanıma olanağı sağlar.
- Öyküler çocukların, anlam çıkarma, değerlendirme ve hipotez üretme gibi öğrenme stratejileri geliştirmesine yardımcı olur.

2.3. Dijital Öyküleme

Değişen ve gelişen teknoloji ile birlikte toplum ve toplumu oluşturan her kurum kaçınılmaz olarak dönüşüme uğramıştır. Bu değişim, öğrenme-öğretme ortamlarında gelişimi başlatmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojisindeki olumlu gelişmeler bazı ders materyallerinin sınıf ortamında daha çok kullanımının önünü açmıştır. Bu noktada modern öğretim yöntemleri ve materyalleri önem kazanmaktadır. Dijital öyküler modern eğitim yöntemlerinin sınıfta uygulanması noktasında verilebilecek en güzel örneklerdendir. Toplumun, kültürün ve dijital öykülerin kaynağını olan öyküler ve öykücülük anlayışı, bu yeni değişim ve dönüşümde kendine yer bulma çabası içerisine girmiştir (Yılmaz, Üstündağ ve Güneş, 2017). Günümüzde de artık öyküler dijital öyküler yoluyla kendilerine teknoloji dünyası içinde sığınacak yeni bir ev bulmuşlardır (Yürük, 2015). Öyküleme kavramı, yeni bir kavram olmamasına rağmen dijital öyküleme yeni bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Meadows, 2003). Bu yeni kavram son birkaç yılda öğrenciler ve öğretmenler için etkili aynı zamanda güçlü bir

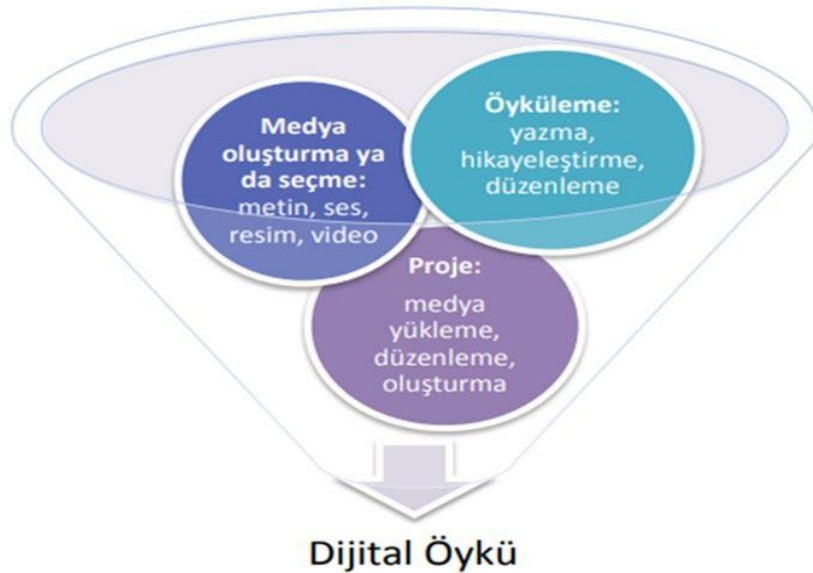
öğretme ve öğrenme aracıdır (Robin, 2008).İlgili literatürde yer alan dijital öyküleme tanımlarından bazıları şöyledir:

- Kotluk ve Kocakaya (2015) göre dijital öyküler, belirli bir konu çerçevesinde ve bu konu ile ilgili ses, video, müzik, metin, seslendirme gibi öğelerin bir araya getirilmesidir.
- Dijital öyküleme, geleneksel öykü ile dijital teknolojinin birleştirildiği yaratıcı bir süreçtir (Ohler, 2008).
- Melon'a (1999) göre dijital öyküleme, grafik, ses ,video , animasyon gibi mevcut tüm multimedya araçlarının hikayelerin anlatımına dahil edilmesidir.
- Dijital öyküleme, dijital teknolojiler ile öykülerin inşa edilmesidir (Alexsander, 2011).
- Dijital öykü anlatımı, görüntüleri, sesleri ve metinleri, bilgisayar tabanlı bir platformda bir araya getiren kısa ve kişisel anlatıları oluşturmayı içerir (Anderson & Chua, 2010).
- McLellan'a (2006) göre dijital öyküleme, dijital medyayı kullanarak öyküleri yeni ve güçlü yollarla iletmek için farklı medya ve yazılım uygulamalarını keşfetme sanatıdır.
- Banaszewski'e (2002) göre dijital öyküleme, bireyin hayal gücünü kullanarak bir öykü metnini, resim, müzik, video gibi öğelerle bir araya getirerek oluşturduğu bir üründür.
- Dijital öykü, sunulacak olan öykü metni yazıldıktan sonra o öyküye ses, müzik. video gibi birçok öğelerin eklenmesi ve bu öğelerin öykü ile bütünleştirilmesidir (Jakes ve Brennan, 2005).

Dijital öykü kavramının birçok farklı ve çeşitli tanımı vardır ancak genel anlamda hepsi öyküleme sürecine görüntü, ses ve video gibi çeşitli multimedya araçlarının dahil edilmesidir ve öykülerin bu öğelerle birleştirilip bütünleştirilmesi etrafında dönmektedir. Hemen hemen bütün dijital öyküler belirli bir konu çerçevesinde bilgi sunmayı amaçlar ve bu amaçlar doğrultusunda dijital metin, kaydedilmiş sesli anlatım, grafik, video ve müzik öğelerini bir araya getirir. Geleneksel öyküler belirli bir konu yani tema etrafında dönmektedir. Olaylar bu tema etrafında gelişir ve olayların tema

etrafında gelişmesi dijital öyküler içinde geçerlidir ve dijital öyküler belirli bir bakış açısı içerir. Öyküler genellikle birkaç dakika uzunluğundadır ve kişisel öyküleri anlatmak, tarihi olayları anlatmak veya belirli bir konu hakkında bilgi vermek ve öğretmek amacıyla kullanılır. Bu sebeple araç olarak birçok kullanımlara sahiptir (Robin, 2006).

Dijital öyküler belirli bir konunun multimedya araçları ile desteklenmesi ve bir araya getirilmesinden daha fazlasıdır. Dijital öyküleme anlatımı, kullanıcının katkıda bulunduğu içerikten faydalanmak ve eğitimcilerin sınıf ortamında teknolojiyi verimli ve etkili bir şekilde kullanmasının önündeki engelleri aşmasına olanak sağlamak için bir fırsat veren teknoloji uygulamasıdır. Özünde dijital öyküleme, bilgisayar kullanıcılarının geleneksel bir konu seçme ve belirleme, araştırma ve inceleme yapma, senaryo yazma gibi öykü geliştirme aşamaları vasıtasıyla yaratıcı öykü anlatıcıları olmalarını sağlar. Bu malzeme daha sonra bir bilgisayarda oynatılabilmesi, bir web sitesine yüklenebilmesi veya bir DVD'ye yazdırılabilmesi için bilgisayar tabanlı grafikler, kaydedilmiş ses, bilgisayar tarafından oluşturulan metin, video klipler ve müzik gibi çeşitli multimedya türleri ile birleştirilir (Robin, 2008). Şekil 1.1. dijital öykülemenin bileşenleri gösterilmektedir (Tolisano, 2003).

Şekil 2. 1. Dijital Öyküleme Sürecinin Bileşenleri

Dijital öykünün verimli olması için çoklu ortam öğelerinin başarılı şekilde bütünleşmesi gerekmektedir. Günümüzde mevcut teknoloji nu öğelerin başarılı bir şekilde bütünleşmesine olanak sağlamaktadır ve bireylerin kendi dijital öykülerini

yaratmasını mümkün kılmaktadır. Gelişen bu teknolojiler bireylere, fikirlerini geliştirme ve bu fikirleri tanıtma noktasında olanak tanır (Chung, 2007; Demirer, 2013).

2.3.2. Dijital Öyküleme Türleri

Dijital öyküleme türleri birçok farklı türü içerse de esas olan bireyin aktarmak istediklerini şekillendirmekte olan çeşitli konu başlıklarını içermesidir. Dijital öykünün ne amaçla hazırlandığı öykü ile vermek istediği mesaj, öyküyü kim ile paylaşmak istediği gibi sorular öykü türünün belirlenmesinde temel etmendir (Tunç, 2016).

“Dijital öykü türleri eğitici, fikir verici, tarihi ya da güncel yaşam odaklı olabilir; ayrıca kişisel öyküler karakter öyküleri, kahramanlık, anı, maceralar, başarı öyküleri, belirli bir coğrafi bölge ile ilişkili öyküler, yaşam deneyimleri, kişisel hayal gücü içerikli öyküler, kişisel ilgi ve deneyimlere dayalı öyküler gibi çok çeşitli içeriklerle karşımıza çıkabilir”(Erişti, 2014:121).

Robin’e (2006) göre dijital öykülerin birçok farklı türü vardır ancak türleri üç ana gruba ayırmak mümkündür.

- 1) *Kişisel anlatılar*; kişinin hayatında önemli olayların hesaplarını içeren öyküler
- 2) *Tarihi öyküler*; geçmişi anlamamıza yardımcı olan dramatik vakaları inceleyen öyküler
- 3) *Bilgilendirici öyküler*; izleyiciyi konumunda olan bireyleri, belirli bir kavram veya uygulama hakkında bilgilendirmek için tasarlanmış öyküler

Kişisel öyküler: Dijital öykü üretmenin en popüler nedenlerinden biri kişisel bir anlatı oluşturmaktır (Robin, 2006). Kişisel öyküler; insanların hayatında önemli olayları, deneyimleri ve otobiyografileri içermektedir (Lambert, 2007). Bu tür hikayelerin eğitim ortamına bir çok katkısı vardır. Kişisel öykü yoluyla öğrenciler kendilerinden farklı insanlar hakkında bilgi sahibi olurlar ve bu yolla öğrenciler arası empati duygusu gelişebilir. Kişisel öykülerin paylaşılması bireyler arası empati duygusunu geliştirmekle kalmaz aynı zamanda hisler arasındaki mesafelerin yok edilmesine olanak sağlar (Robin, 2006).

Tarihsel öyküler: Tarihsel konuları ele alan ve geçmişi anlamamıza olanak sağlayan

öykü türüdür. Öğretilecek konu dijital öykü anlatımı ile tarihi belgeseller üretmek için kullanıldığında sınıfta güçlü bir araç ve izleyicileri belirli bir kavram veya uygulama hakkında bilgilendiren öğretim sunumları da olabilir. Öğrencilerin sınıfta keşfedebilecekleri tarihsel malzemelerden, farklı türde bir dijital öykü oluşturulabilir. Sınıf ortamında sunmak üzere öğrenciler tarafından, gazete haber başlıkları , tarihi fotoğraflar ve diğer materyallerle desteklenerek geçmişteki olaylara anlam katan dijital öyküler hazırlanabilir. (Robin, 2006).

Bilgilendirici Öyküler: İzleyicileri belli bir konu hakkında bilgilendirmek veya bir konuyu öğretmek amacıyla oluşturulan öykü türüdür (Yüzer ve Kılıç, 2015).Öğretilecek olan içerik öyküleştirilerek uygun görüntü, ses ve müzikle birleştirilip hedef kitleye sunulur. Bu dijital öykü türünde bilgi, verilecek ya da öğretilecek konunun, görsel ve işitsellerle desteklenip zenginleştirildiği için izleyiciler açısından daha somut hâle gelmektedir (Göçen, 2014).

2.3.3. Dijital Öykü Öğeleri

Lambert (2003), Dijital öykülemenin prensiplerini açıklayan yedi öge belirlenmiştir. . Bu yedi öge, bakış açısı, çarpıcı soru, duygusal içerik, ses kullanımı, müzik, ekonomi ve hız denetimidir.

Tablo 2. 1. Dijital Öykü Öğeleri

<i>ÖGE</i>	<i>AÇIKLAMA</i>
<i>Bakış açısı</i>	Dijital öyküyü tasarlayan bireyin bakış açısını ve öykünün amacını yansıtır.
<i>İlgi çekici soru</i>	İzleyicilerin ve dinleyicilerin ilgisini ve merakını taze tutan anahtar sorudur.
<i>Duygusal içerik</i>	Dijital öykünün içeriği ,izleyicilerin ve dinleyicilerin öyküde kendisini bulmasını sağlayarak duygusal bağ oluşturacak nitelikte olmalıdır.
<i>Seslendirme</i>	Dijital öykünün bireyselleştirilmesi için öyküyü tasarlayan bireyin öykü metnini seslendirmesidir
<i>Müziğin gücü</i>	Öykünün temasını ve duygusunu destekleyecek müziklerin kullanılmasıdır.
<i>Ekonomi</i>	Öyküde ,gereksiz bilgi kullanımına engel olmak için seslerin, görsellerin ve sürenin ekonomik bir şekilde kullanılmasıdır.
<i>Tempo</i>	Öykünün hızı ve ritmidir.

Bakış Açısı: Bu öge, anlatıcının yaşantı ve deneyimlerine dayalı olarak kendi bakış açısına göre anlatma fırsatı sunmaktadır. Öykünün amacının belirlendiği bu noktada, neden bu öyküyü seçtim ? Bu öyküyü anlatmada ki amacım nedir? gibi çeşitli sorulara cevap aranmalıdır (Lambert,2003). Dijital öykülemenin amacı, öykü anlatıcısının kendi ifade gücünün farkına varması ve bu gücü deneyimlemesine izin vermektir (Robin, 2008).Bu nedenle öğrenciler, oluşturacakları öyküde kendi deneyim ve tecrübelerinin sonucunda öğrendiklerine göre hikayelerini oluşturmaları beklenmektedir.

Çarpıcı soru: Dijital öykü oluşturulurken dinleyicinin ve izleyicinin ilgisini, merakını, dikkatini canlı tutacak ve bu ilgi ve dikkatin öykü boyunca sürekliliğini sağlayacak bir soru sorulmalıdır. Eğer öykü izleyicinin dikkatini çekmezse izleyiciler öyküden sıkılacak ve izlemeyi bırakacaktır. Bazı öykülerde dinleyici ve izleyicilerin dikkatini çekmek için grafik ve resim kullanılabilir (Kajder, 2004).

Duygusal içerik: Dijital öyküleme sürecinde izleyicilerin ve dinleyicilerin öykü ile duygusal yönden bağ kuracağı içerikler hazırlanmalıdır. Gülmek, ağlamak, öfkelenmek, korkmak, duyguların harekete geçmesi ile yaşanan ve gösterilen tepkilerdir. Hazırlanan dijital öykülerde izleyicinin verdiği bu tarz tepkiler, öykü ile izleyicinin bağ kurduğunun göstergesidir. Bu doğrultuda öykünün içeriği oluşturulurken, öykünün temasını destekleyecek ve öyküye duygu katacak öğeler kullanılmalıdır. Ayrıca öykünün seslendirilmesi esnasında ses tonunun öyküye duygu katacak bir biçimde ayarlanması gerekmektedir (Yüzer; Kılınç, 2015).

Ses Kullanımı: Dijital öyküleme, öğrencilere hazırladıkları senaryoları kendi sesleri ile anlatma olanağı sunmaktadır. İzleyicilerin öyküyü anlamlandırmasına yardımcı olmak ve öyküye daha fazla anlam katmak için duyguların ve ses tonunun bu aşamada kullanılması önemlidir. Behmer'e (2005) göre her öykü benzersizdir ve içinde kendi anlamını taşıy bu anlamı ortaya çıkarmak için doğal sesler kullanmak önemlidir.

Müzik: Uygun şekilde kullanılan müzikler, öykünün daha duygu yüklü olmasını sağlayarak derinlik katabilir. Bu yüzden öykü için sesler seçilirken tasarlanan senaryoya uygun olmalıdır. Bu doğrultuda duygusal bir öykü hazırlanırken, hareketli bir müzik kullanılması uygun bir seçim değildir. (Yüzer; Kılınç, 2015). Öyküde kullanılan müzikler, çeşitli anlam ve algıları sağlayabilir. Bu yüzden müzik dikkatle seçilmelidir (Behmer, 2005).

Ekonomi: Ekonomi, dijital öykünün en zor unsurdur. Anlatıcının dijital öykü oluşturma sürecinde, öykünün ana temasını ve bakış açısını netleştirmek için gerekli olan öğelerden hangisinin kullanacağını seçmesi gerekmektedir (Bull ve Kajder, 2004). Öyküde kullanılan görüntüler yapım aşamasındaki öykü için gerekli olmalı ve uygun süre içerisinde sergilenmelidir. Dijital öykünün iyi olması için uzun olması gerekmez. Bu nedenle hazırlanan dijital öyküler, izleyicinin dikkatini ve ilgisini dağıtmayacak ve izleyiciyi sıkımayacak şekilde kısa tutulmalıdır. Senaryo ile ilgisi olmayan öğeler kullanılmamalıdır (Yüzer; Kılınç, 2015). Lambert'e (2003) göre dijital öykü hazırlama sürecindeki ekonomi ögesi, öyküdeki en büyük problemdir. Bu problemi gidermek ve dijital öykünün verimliliğini artırmak için dijital öğelerin anlamlı ve verimli bir şekilde sentezlenmesi gerekmektedir.

Hız: Bu Öğeler dijital öykünün hızlı ya da yavaş hazırlanması ile ilgilidir. Dijital öykülerin bir ritmi olmalıdır. Hazırlanan öyküler yavaş olursa izleyici sıkılabilir. Diğer yandan hızlı olursa izleyici öyküyü takip etmede zorlanabilir. Bu sebeple izleyici ve dinleyicilerin takip edemeyeceği kadar hızlı ve ilgilerini dağıtacak kadar da monoton bir ritim kullanmaktan kaçınılmalıdır (Lambert,2003). Dijital öykü oluşturulurken senaryoya uygun bir hız belirlenmelidir (Bull ve Kajder, 2004). Sonuç olarak öykülerin anlatımı dinleyici için takip edilebilir olmalıdır (Robin, 2006).

2.3.4. Dijital Öyküleme Süreci

Dijital öyküleme süreci, öykünün yazılması ve teknoloji entegrasyonu olarak iki boyuttan oluşmaktadır. Bu iki boyut çeşitli aşamalara sahiptir (Wang & Zhan, 2010). Alan yazıda dijital öyküleme süreci ve aşmalarının farklı sayılarda ve isimlerde ele alınmıştır. Belirlenen bu aşamalar Tablo2'de sunulmuştur.

Tablo 2. 2. Farklı Araştırmacıların Belirlediği Dijital Öykü Aşamaları

<i>Jakes ve Brennan (2005)</i>	<i>Lasica (2010)</i>	<i>Morra (2013)</i>	<i>Barret (2009)</i>
<i>Yazma</i>	<i>Öyküye Karar verme</i>	<i>Fikir ile başlama</i>	<i>Senaryo Yazma ve Geri Bildirim Alma</i>
<i>Senaryo Oluşturma</i>	<i>Materyalleri Toplama</i>	<i>İnceleme\Araştırma \Öğrenme</i>	<i>Dijital Ses Klibi Oluşturma</i>
<i>Öykü Panosu</i>	<i>Senaryo Yazma</i>	<i>Yazma</i>	<i>Görsellerin Seçilmesi</i>

<i>Öykü Panosu</i>	<i>Ekipmanları Hazırlama</i>	<i>Öykü Panosu ve Plan</i>	<i>Se ve Görüntülerin Birleştirilmesi</i>
<i>Öyküyü Oluşturma</i>	<i>Öykü Panosu Oluşturma</i>	<i>Görsel\Ses\Video Toplama</i>	<i>Müzik, Geçiş, Efekt Ekleme</i>
<i>Paylaşma</i>	<i>Ekipmanları Dijitalleştirme</i>	<i>Dosyaları Bir Araya Getirme</i>	<i>Dijital Öyküyü Yayınlama</i>
	<i>Ses</i>	<i>Paylaşma</i>	
	<i>Müzik</i>		
	<i>Düzenleme</i>		
	<i>Paylaşma</i>		

Bir Konu Belirleme (Fikir ile Başlama)

Morra'ya (2013) göre ise bütün öykülerde olduğu gibi dijital öykülerde bir fikir ile başlar ve bu fikir çerçevesinde temellenir. Bu yüzden fikir aşaması önemli bir aşamadır. Fikir aşamasında öğretmenler, öğrencilere yardımcı olmak ve alternatif düşünmeye ve bir konu üzerinde karar vermeye teşvik etmek için sorular yönelir. Bu sorular, fikirlerin temellenmesine ve konunun seçimine yardımcı olacaktır. Bu aşamadaki fikirler hayatın her alanında olabileceği gibi bir dersin konusu veya sınıfta sorulan bir soru da olabilir bu açıdan öykülerin konusu kurgu ve kurgu olmayabilir. Öğrenciler tarafından belirlenen öykü konusu veya fikri çeşitli yöntemlerle (kavram haritası, öneri öykü fikirleri) somutlaştırılabilir

Jakes ve Brennan'a (2005) göre ise dijital öyküleme, senaryo taslağının yazımı ile başlayıp geliştirilmesiyle devam eder ve etkili dijital öyküler kaynağını sağlam yazılardan alır. Senaryo yazmak ve geliştirmek, dijital öykü oluşturmak için önemli bir süreçtir. Bu süreçte öğrenciler, senaryo oluşturmak için ilk olarak konu belirlemelidir ve mantıksal bir öykü veya olaylar dizisini yansıtan senaryolar yazmak için konuyu araştırmalıdır. Ayrıca öykünün konusu belirlenirken hedef kitle dikkate alınarak konu seçimi yapılmalıdır. Özellikle hedef kitlenin ilgisini çekecek ve öykü ile duygusal bağ kuracağı konu seçilmelidir (Yang ve Wu,2011;Barret,2009). Bu aşamadaki ana nokta, paylaşılan öyküdür. Oluşturulan bireyselleştirilmiş öykü anlatımının, etkili bir araç olması ve dinleyicinin öyküde kendini bulabilmesi için öyküyü anlatan kişinin öyküyü belirli bir zaman ve yerde konumlandırması gibi bağlamsal yönleri tanıtması önemlidir. Öykünün bağlamsal yönlerinin tanıtılması öykü anlatma sürecini zenginleştirmektedir (Alterio ve

McDrury, 2003).

Senaryo Oluşturma

Dijital öykünün konusu belirlendikten sonra öğrencilerin, öykülerini temellendirmesi, öykü ile ilgili bilgi tabanı oluşturmak için konuyu araştırması, keşfetmesi ve öğrenmesi gerekir. Bu araştırma ve keşfetme aşamasında en önemli öğrencilerin bilgilerini dijital olarak düzenlemesi ve organizasyon etmesidir (Morra, 2013).

Senaryo oluşturma ve yazma öykünün temelini oluşturmaktadır. Çünkü senaryo ,öyküde hangi çoklu ortam öğelerinin kullanılacağına dair ipucu vermektedir. Bu öğeler, öyküye anlam ve derinlik katmaktadır. Öykü senaryosu oluşturulurken tema belirlenmeli ve bu tema çerçevesinde kurgu yapılmalıdır (Jakes ve Brennan, 2005).

Öykü Panosu ve Planlama

Lambert'e (2003) göre bu süreç iki boyutta planlanmalı ve oluşturulmalıdır bunlar; zaman ve etkileşimdir. Öyküleyici zaman boyutunda, öykülenecek olan senaryonun zamana göre nasıl işleyeceğini veya nasıl sıralanacağını belirlemesini içerir. Etkileşim boyutu ise senaryoda kullanılacak olan materyallerin seslendirme ve müzikle ilişkilendirildiği alanı kapsamaktadır. Özetle öykü panosu, öyküde kullanılacak olan materyallerin ne zaman ve nasıl sıralanacağını ve işleneceğini belirleyen şemadır(Saritepeci, 2016). Chung (2007) göre öykü panosu, bir öykünün nasıl görüneceğini görselleştirme işlemidir ve sahnelerin, geçişlerin ve özel efektlerin sırasını planlamayı içerir. Bu aşamada en önemli nokta organize aşamasıdır ve öykü panosu bu öykülerin organize edilmesini destekleyerek gelişimine katkı sağlar

Görsellerin Seçilmesi

Morra'ya (2013) göre senaryoya ve öykü panosuna uygun görsellerin, seslerin ve videoların karar verilmesinde öncü olacak plandır ve bu noktada ses ve görüntüleri keşfetmenin ve anlamının ilk adımıdır. Öyküleyici, bu noktada senaryosunu bir rehber olarak kullanıp, buna uygun resim, ses ve video seçer veya oluşturur. Seçtikleri her şey dijital öykünün bütünü etkileyecek ve belirleyecektir Öyküleyici, internet üzerinden araştırma yaparak kullanacağı resimleri seçebilir veya fotoğraf

makinası, cep telefonu gibi çeşitli dijital aletlerle öyküde kullanacağı resimleri kendi elde edebilir. Seslendirme için ses kayıt cihazları gibi cihazları kullanarak seslerini kaydedebilir. Öyküde kullanılacak materyaller seçilirken senaryoya ve senaryo akışına uygun olmasına dikkat edilmelidir. Gereksiz kullanılan materyaller izleyicinin dikkatini dağıtabilir.

Öyküyü Oluşturma

Öyküleyicinin hazırlamış olduğu görsel, ses ve video gibi öğelerin öykü panosuna uygun olarak birleştirilip dijital ortama aktarılmasıdır. Bu aşamada dijital ortama aktarılan öyküye, video klipler için benzersiz geçişler oluşturmak görsellerin geçiş süresini ayarlama ve harmanlama, arka plan müziği ve efektleri ekleme gibi birçok düzenleme bu aşamada gerçekleşir. Morra'ya (2013) göre bu aşama öyküleyicinin öyküsünü yaratmak için yeterli ve gerekli malzemeye sahip olup olmadığını keşfettiği aşamadır. Gerekli kontrollerin sağlanmasından sonra, çeşitli uygulamaların (Movie, MovieMaker Photostory) aracılığıyla öykü oluşturulmuş olur.

Paylaşma

Jakes ve Brennan'a (2005) göre öyküyü paylaşmak en kritik adımdır çünkü öyküleyicinin oluşturduğu özgün çalışması büyük bir gurur kaynağıdır ve onu diğer insanlarla paylaşmak ise eşsiz heyecan deneyimidir. Öyküleyeci tarafından oluşturulan öyküler sınıf ortamında paylaşılacağı gibi çevrim içi ortamlarda da paylaşılabilir.

2.3.5. Eğitimde Dijital Öyküleme

Dijital öyküleme, teknolojiyi ve insan yaratıcılığını bir araya getirerek teknoloji açısından zengin ortamlar yaratır ve bu durum öğrenme fırsatları sağlayan yenilikçi bir öğretme öğrenme yaklaşımını beraberinde getirerek, öğretme ve öğrenme faaliyetlerini kolaylaştırır. Bu yüzden dijital öykü anlatımı hem öğrenciler için hem de öğretmenler için etkili bir öğrenme aracı olarak kullanılabilir (Robin2006; Xu vd., 2011; Dakich,2008; Smeda vd., 2010).

Teknoloji alanındaki yeniliklerle birlikte dijital öyküleme için elzem olan araçlara

(bilgisayar, kamera, ses kayıt cihazı vb.) ulaşım kolaylaştırmıştır ve bu araçlara pahalı olmayan yazılımların da eklenmesiyle çeşitli çoklu ortam oluşturma ve düzenleme seçeneği ve olanağı gelişmiştir. Bu teknolojik araç ve yazılımların sınıf ortamında kullanılmasına paralel olarak dijital öyküleme etkinliklerinin eğitimde kullanımı da artmıştır (Robin,2008). Dijital kameralar, yazılım ve geliştirme araçları gibi çeşitli teknoloji gelişmeleri beraberinde getiren dijital öyküler, öğrencilerin bilgilerini fikirlerini paylaşma ve sunmalarına yardımcı olmak için sınıf ortamında teknoloji kullanımını artırmıştır ve eğitimciler tarafından kullanılabilir hale gelmiştir (Standley 2003).

Smeda vd.(2012) göre teknolojinin gelişimiyle birlikte bu teknolojilerin eğitim sisteminde kullanımı artmıştır. Dijital kameralar, bilgisayarlar, tarayıcılar ve kullanımı kolay yazılımlar dijital dünyadan yararlanmak için eğitimde kullanılabilir hale gelmiştir. Yeni teknolojilerin eğitim sisteminde kullanılması eğitimin standartlarının gelişimine katkı sağlamıştır.

Şekil 2. 2. Eğitimde Dijital Öyküleme (Robin, 2008)

Barret'e (2009) göre dijital öyküleme anlatımı ve etkinlikleri, öğrenci katılımı, derin ve anlamlı öğrenme için yansıtma, proje tabanlı öğrenme ve teknolojinin öğretime etkili bir şekilde entegrasyonu ile öğrenme sürecine yardımcı olur ve öğrencilerin bu öğrenme süreçlerinde öğrencinin pasif olmasının önüne geçerek aktif olmasını teşvik eder bu yüzden modern eğitim dünyasında özel bir yere sahiptir (Xu vd., 2011).

Şekil 2. 3. Dijital Öykülemeye Öğrenci Merkezli Yaklaşımların Birleşmesi (Barret, 2006)

Gills (2005) dijital öyküleme anlatımının ve etkinliklerinin eğitimde kullanımının avantajlarını sıralamıştır;

- 1) Geleneksel yöntem ve metotlara kıyasla daha fazla çeşitlilik sunar.
- 2) Dijital öyküleme anlatımı ve etkinlikleri öğrenmeleri daha kişisel hale getirerek aktif öğrenme, eğlenerek öğrenme gibi yenilikçi ve etkileşimli öğrenme fırsatları sunar.
- 3) Eğitimde dijital öyküleme kullanımı, soyut veya anlaşılması zor konularda kolaylık sağlar
- 4) Kolay ve ucuz bir şekilde gerçek yaşam durumlarını oluşturur ve öğrenci birçok farklı durum için eğitilir.
- 5) Dijital öyküleme öğrencilerin öğrenme sürecine katılımı sağlar ve yaparak yaşayarak öğrenmesini destekler.

Dijital öykü anlatımı, dijital teknolojiler ile yenilikçi öğrenme-öğretme uygulamalarını birleştirmek için bir araçtır ve bu yüzden yararlı bir eğitim aracı olabilir. Dijital öykü anlatımı, öğrencilerin motivasyon, iletişim ve öğrenciler arası işbirliği gibi konularda

elverişli bir öğrenme ortamı sağlayan etkili bir pedagojik araç olmasının yanı sıra öğrencilerin teknolojik becerilerini de geliştirir. Sonuç itibarıyla dijital öyküleme ve etkinlikleri, öğrencilerin geçmiş deneyimlerini kullanarak daha güçlü sosyal etkileşimler tasarlamalarına yardımcı olarak aktif ve otantik öğrenmeler için olanak sağlar (Dakich, 2008; Smeda vd., 2010).

2.3.6. Öğrenci ve Dijital öyküleme

Robin'e (2006) göre dijital öyküler, öğrenciler için öğrenme sürecine katkı sağlayacak etkili ve verimli bir öğrenme aracı olarak da kullanılabilir. Öğrencilerin bireysel dijital öykülerini tasarlamada ve oluşturmada atılacak ilk adım ve en önemli adım dijital öyküleme sürecine dahil olan yedi ögeyi öğrenciye açıklamak ve bu öğeleri uygulamaya koymaktır. Yani öğrencilerden ilk etapta merak ettikleri veya ilgilerini çektikleri bir konu hakkında araştırma yapmaları ve daha sonra öykülerinde kullanacakları bakış açısına karar vermeleri, öykülerinde bu bakış açısı çerçevesinde izleyici ve dinleyicinin ilgisini çekecek bir soru belirlemeleri gibi çalışmalar yapmaları istenir. Dijital öyküleme bu aşamada bile öğrencinin ilgisini ve dikkatini çekecek ve motivasyonunu olumlu yönde artıracaktır. Bu durumda öğrencilerden bireysel dijital öykülerini oluşturmaları istenebilir. Öğrencilerin birey olarak dijital öykülerini oluşturmaya geçmeden önce öğretmenleri veya diğer öykü geliştiricileri tarafından oluşturulan örnek dijital öyküler kullanılabilir. Bu aşamadan sonra dijital öykü oluşturmadaki yedi ögeyi öğrencilere açıklayıp, kullanacakları konu hakkında araştırma yapıp bir bakış açısı seçmeleri istenir. Dijital öyküleme sürecine katılarak kendi öykülerini tasarlayan öğrenciler, fikirlerini organize etmeyi, soru sormayı, kendini ve fikirlerini ifade etmeyi ve anlatılar oluşturmayı öğrenerek gelişmiş iletişim becerileri geliştirebilirler. Ayrıca bir kitle için öykü oluşturmayı ve fikirlerini ,bilgilerini, bireysel ve anlamlı bir şekilde sunmayı öğrenirken öğrencilere yardımcı olabilir. Bu tür etkinlikler, bugünün sınıflarındaki “dijital nesil” için ilgi ve motivasyon yaratabilir. Buna ek olarak öğrencilerin hazırlamış olduğu dijital öyküler web ortamında yayınlandığında, öğrenciler çalışmalarını akranlarıyla paylaşma olanağına sahip olacaklardır. Bu açıdan öğrencilerin oluşturdukları öyküler, duygusal zekalarına ve sosyal öğrenmelerine katkı sağlayacaktır çünkü öğrenciler bu öyküleri akranları ile paylaşması ve akranlarının öyküler üzerinde eleştiri ve yorumlarda bulunması çeşitli öğrenmelerine olanak sağlayacaktır (Malitave Martin,2010; Robin, 2006; Robin,

2008).

Miller'e (2009) göre dijital öykü anlatımı, öğrenci motivasyonunu artırabilir ve öğrenme deneyimini kişiselleştirebilir. Ayrıca dijital öyküleme yöntemi, teknolojinin etkin şekilde kullanılması ve öğrencinin bu sürece aktif şekilde katılmasını gerektirir. Bu durumda öğrenciler, öğrenme sürecinde derin ve anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilir (Göçen , 2014). Dijital öyküleme, öğrencilerin derin ve anlamlı öğrenmeleri için etkin katılımı arttıran, karar verme yeteneğini geliştiren, gerçek dünya deneyimlerini geliştirebilen ve öğrencileri işbirliği yapmaya teşvik eden değerli bir araçtır (Behmer vd., 2006). Barret ve Wilkerson'a (2004) göre dijital öyküleme süreci, öğrencilerin derin öğrenme sürecine katkı sağladığı gibi onların daha ileri düzey yeterliliklerine sahip olma olasılıklarını artırmaktadır. Bu durum dijital öyküleme yolu ile çeşitli yeterlilikler kazanan öğrencilerin, edindikleri bilgileri kullanma, yeniden yapılandırma, ilişkilendirme ve değerlendirme durumunda diğer öğrencilere göre daha başarılı olmalarını sağlayabilir .

Robin'e (2006) göre öğrenciler, kendi dijital öykülerini tasarlamının, yaratmanın ve sunmanın birden fazla adımına katılabildiklerinde bir konuda araştırma yapmayı, sorular sormayı, fikirlerini düzenlemeyi, fikirlerini ifade etmeyi ve anlamlı anlatılar oluşturmayı öğrendikçe iletişim becerileri geliştirirler. Bu beceriler;

- **Araştırma Becerileri:** Öyküyü belgelemek, ilgili bilgileri ortaya çıkarmak ve analiz etmek
- **Yazma Becerileri:** Bakış açısı oluşturma ve senaryo geliştirmek
- **Organizasyon Becerileri:** Çalışmanın bütününde kullanılan malzemeleri ve görevi sonlandırmak için gerekli olan süreyi kontrol etmek ve yönetmek
- **Teknoloji Becerileri:** Çeşitli kamera, mikrofon, tarayıcı gibi dijital öğeleri kullanmayı öğrenmek
- **Sunum Becerileri:** Öyküleri bir kitleye başarılı bir şekilde nasıl sunacağına karar vermek
- **Mülakat Becerileri:** Görüşme yapılacak kaynakları tespit etme ve görüşmeye uygun olacak sorulacak soruları belirlemek
- **Kişilerarası Becerileri:** Bir grup dahilinde çalışmak ve grup üyeleri için uygun rolleri belirlemek

- **Problem Çözme Becerileri:** Projenin başlangıçtan tamamlanmasına kadar tüm aşamalarında karar vermeyi ve engellerin üstesinden gelmeyi öğrenmek
- **Değerlendirme Becerileri:** Kendi ve başkalarının çalışmalarını eleştiren uzmanlık kazanmak.

Dijital öyküleme öğrencilerin yetenek ve becerilerini dijital bir alanda kullanma olanağı sunmaktadır (Karakoyun,2014).Beceriler ve yetenekler ile desteklenen dijital öyküler, öğrencilerin sanal öğrenme ortamlarında bilgiyi oluşturma, yeni bilgilere hakim olma ve düşüncelerini mantıksal bir şekilde yeniden yapılandırma olanağı sağlamaktadır (Xu vd.,2011). Ayrıca dijital öyküler, öğrencilerin fikirlerini düzenlemeyi, yeni fikirler ortaya çıkarmayı ve bu fikirleri ifade etmeyi, soru sormayı öğrenerek üstün iletişim becerileri geliştirebilirler (Robin,2008). Miller'e (2009) göre öğrencilerin dijital öykü hazırlama ve anlatma süreci, metinlerle etkileşimini artırarak daha üst düzey düşünmeyi sağladığını ileri sürmektedir. Anlam oluşturma ve yaratma fırsatı, dijital öykülerin her tarafına yerleştirilmiştir. Süreç boyunca öğrenciler, üretim, performans ve okuryazarlık deneyimlerini kontrol etme becerisine sahip olurlar. Böylece dijital öyküler öğrencilere projenin sahipliğini ve öğrenmelerinin sorumluluğu alma fırsatları verir (Nguyen,2017).Buna ek olarak Miller (2009) dijital öykü anlatımının öğrenci motivasyonunun artmasının yanı sıra birçok öğrenme avantajı sunduğunu belirtmektedir.

Öykü anlatımı yoluyla öğrenmek, insanın deneyimlerinden anlam çıkarma ihtiyacını ciddiye almak, bu anlamı başkalarına iletmek ve bu süreçte kendimizi ve yaşadığımız dünyayı öğrenmektir. Anlamlı dijital öykü anlatma süreçleri ve faaliyetleri yansıtıcı diyalog, işbirlikçi çabayı teşvik etme, sorgulama ruhunu besleme ve yeni bilginin inşasına katkıda bulunma fırsatları içerir. Buna ek olarak dijital öyküleme sürecine kültürel, bağlamsal ve duygusal gerçeklikler entegre edilebilir. Öykülerini anlatarak, yansıtarak öğrenen öğrenciler, öznel ve nesnel bakış açısı arasında bağlantı kurmalarını, deneyimin karmaşıklığını yakalamalarını ve pratikte bir değişim getirmelerini sağlayan beceriler geliştirirler. Dijital öykü anlatımı bir sorgulama biçimi olarak kullanıldığında, öğrenci öğrenimi birçok şekilde geliştirilir (Alterio ve McDrury, 2003).

Dijital öykü anlatımı, öğrencilerin okuryazarlık becerilerini geliştirmeleri için güçlü bir yoldur. Görsel ve medya okuryazarlığına hitap eden dijital öykü anlatımı

yaklaşımları, öğrencilerin gelecekte ihtiyaç duyacakları dijital okuryazarlık becerilerini etkili bir şekilde geliştirecektir. Mello'a (2001) göre dijital öykü anlatımı, sadece okuryazarlık becerilerini geliştirmekle kalmaz aynı zamanda eleştirel düşünme ve işbirlikçi öğrenme becerilerini geliştirir. Ve dijital öyküler farklı bağlamlarda bilgi oluşturmak için de kullanılır. Öğrenciler tarafından hazırlanan dijital öyküler, öğrencilere birçok farklı okuryazarlık türünde güçlü bir temel sağlar (Brown, Bryan, ve Brown, 2005; Robin, 2006) ve bu yöntem, öğrencilerin yaratıcılığını destekleyerek yazma becerilerini, eleştirel düşünme becerilerini, iletişim ve problem çözme becerilerini geliştirdiği belirtilmektedir (Hung vd., 2012; Robin, 2006). Teknoloji ile entegre olmuş dijital öyküler öğrencilerin, yaratıcı düşünme, problem çözme, ve küresel okuryazarlık gibi 21.yüzyıl becerilerinin gelişmesinde de yardımcı olur (Yang ve Wu, 2012). Dijital öyküleme yaklaşımı ile geliştirilebilecek 21. yüzyıl becerilerini aşağıdaki gibi tanımlamıştır.

Dijital Okuryazarlık: Mevcut olan sorunları saptamak ve sorunlar hakkında tartışmak, bilgiyi araştırıp toplamak ve yardım istemek amacıyla devamlı olarak genişleyen bir toplulukla iletişim kurma yeteneğidir.

- **Küresel Okuryazarlık:** Küresel bakış açısına ve bilgiye sahip olma bu becerilerle küresel konuları yorumlayabilme, yanıtlama ve bağlamsallaştırma kapasitesidir.
- **Teknoloji Okuryazarlığı:** Öğrenme, üretkenlik için bilgisayar kaynaklarına ulaşmak ve bu kaynaklardaki bilgiyi kullanma becerisidir.
- **Görsel Okuryazarlık:** Görsel materyalleri algılama ve anlama deneyimleriyle üretme becerisidir.
- **Bilgi Okuryazarlığı:** Bilgi bulma, değerlendirme ve bu bilgiyi sentezleme becerisidir.

Sadık (2008), derslerde öğrenme ve öğretme etkinliklerini desteklemeye yönelik dijital öykülemenin kullanılması adına yaptığı çalışma sonucunda, dijital öykülemenin öğrencilere yeni medya okuryazarlığı ve becerileri kazanmaları için eşsiz bir fırsat sağladığını belirtmektedir. Ayrıca dijital öyküler oluşturulduğunda, öğrenciler sadece teknolojik olarak daha okuryazar olmakla kalmıyor aynı zamanda tasarımcı, izleyici, tercüman, okuyucu, yazar, iletişimci, sanatçı ve eleştirmen oluyorlar (Kajder, 2004).

2.3.7. Öğretmen ve Dijital Öyküleme

Teknoloji ile entegre edilmiş dijital öyküler her alanda kullanılacağı gibi eğitimde de kullanılmaktadır. Ve bu dijital öykülerin eğitimde kullanılabilen birçok yolu vardır (Burmark, 2004; Ormrod, 2004). Robin 'e (2008) göre dijital öyküler, bir sınıfa yazılım parçası koymaktan daha fazlasıdır çünkü dijital öykülerin sınıf ortamında etkili olabilmesi için öykülerin tasarlanma ve oluşturma sürecinin doğru planlanması ve organize edilmesi gerekmektedir. Bu oluşturma ve planlanma sürecinde öğretmenlerin dijital öyküleme yöntemlerini ve özelliklerini çok iyi bilmesi gerekmektedir (Uslupehlivan vd., 2017). Dijital öykü anlatımı için ayrıntılı bir uygulama planı oluşturmanın yanı sıra öğretmenler, bu süreçte zorluklarla karşılaşabileceklerinin farkında olmalı ve hem kendileri hem de öğrenciler için başarıyı sağlamak için gerekli adımları atmalıdırlar (Miller, 2009).

Eğitimde ve müfredatta bu aracı kullanmaya karar verirken atılacak ilk adım, öğretmenin dijital öyküleri oluşturup oluşturamayacağı veya öğrencilere yaptırıp yaptıramayacağıdır. Dijital öykülerin eğitimde kullanılabilen birçok yolu vardır. Robin'e (2008) göre öğretmenler, multimedya açısından zengin bir Dijital Öykü ile öğrencilerin dikkatini çekmek ve yeni fikirler keşfetme konusundaki ilgilerini artırmak için kendi hazırladıkları dijital öyküleri öğrencilere sunabilirler. Sınıfta kullanılacak olan multimedya açısından zengin dijital öyküler, öğrencilerin mevcut bilgileri ve yeni bilgileri arasında köprü olarak öğrenmeyi kolaylaştırdığı düşünülmektedir. Ayrıca öğretmen tarafından hazırlanan dijital öyküler, tartışmayı kolaylaştırmanın bir yolu olarak ve soyut ya da kavramsal boyutta olan konuları daha anlaşılır hale getirmek için kullanılabilir. Bu nedenle dijital öyküler öğretmenler için güçlü bir öğretme ve öğrenme aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat dijital öykülerin oluşturulma aşaması ve bu süreçte ihtiyaç duyulan becerilerin kazandırılması için öğretmenler de öğrenciler ile birlikte bu süreçte yer alarak

, öğrencilerin ihtiyaç duyduğu becerilerin kazanmasına yardımcı olmalıdır (Miller, 2009; Banaszewski, 2002; Demirer 2013, Burmark, 2004). Kocaman Karoğlu'ya (2015) göre dijital öykülerin fırsatlarından yararlanan öğretmenler, öğrencilerini işbirlikli öğrenmeye motive edebilir, akranlarıyla ve sınıf dışı insanlarla da öyküler aracılığıyla iletişim kurmalarını destekleyebilir.

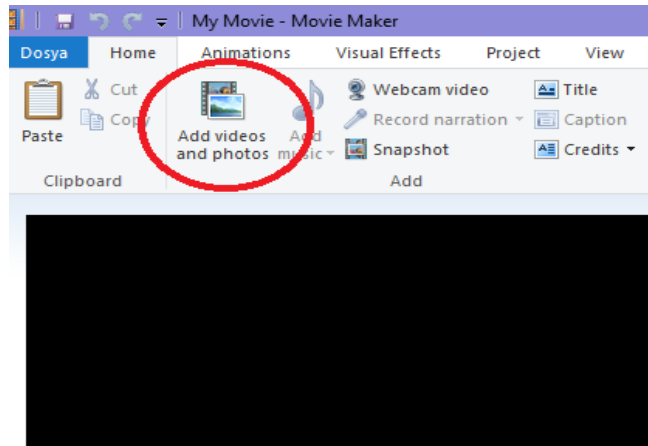
2.3.8. Dijital Öyküleme Karşısındaki Engeller

Eğitimde Dijital Öyküleme yaklaşımının kullanılmasının birçok faydası olduğu gibi uygulamada karşılaşılan zorluklar da mevcuttur. Bunlardan bir tanesi, Dijital Öykülemenin uzun soluklu ve süreç gerektirecek bir etkinlik olmasıdır. Dijital öykülemenin farklı aşamalardan oluşması ve bu aşamaların kendi içinde etkinliklerini barındırması, süreç noktasında yaşanan en büyük problemlerdendir. Bir öğretmenin ders saatleri içerisinde bütün aşamaları uygulayıp veya uygulatıp dijital öyküyü ortaya çıkarması zordur. Dijital öykü anlatımını sınıflarına dahil etmek isteyen öğretmenler, öğrencilerine bu konuda çeşitli yeterlilik kazandırması gerektiğinin farkında olmalıdır.

Dijital öykülemenin önündeki engellerden bir diğeri, teknoloji donanımına ve yazılımına erişiminin yanı sıra öğretmenlerin teknoloji bakımından yeterlilik düzeyleridir. Öğretmenler etkili öğrenmeyi sınıflarında gerçekleştirmek için çeşitli stratejiler kullansa da teknolojiyi sınıf aktivitelerinde uygulamakta ve bunu derse entegre etmekte zorlanıyor (Yang ve Wu, 2012). Öğrenciler ve öğretmenler bu süreçte çok fazla teknik desteğe ihtiyaç duyabilir. Bu durum öyküleme sürecine dahil olan öğrencinin veya öğretmenin motivasyonunu kırabilir bundan dolayı öğretmenler dijital öykülemeyi sınıflarında kullanmaktan çekinebilir.

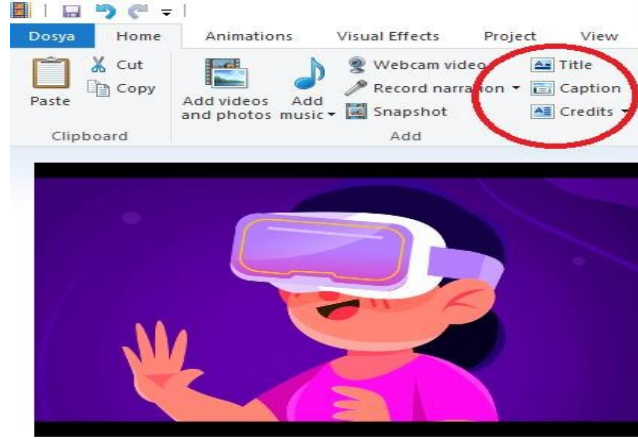
2.4. Windows Video Maker ile Dijital Öykü Oluşturma Basamakları

Araştırmacılar için bu bölümde Windows Video Maker ile dijital öykü oluşturulmuştur.

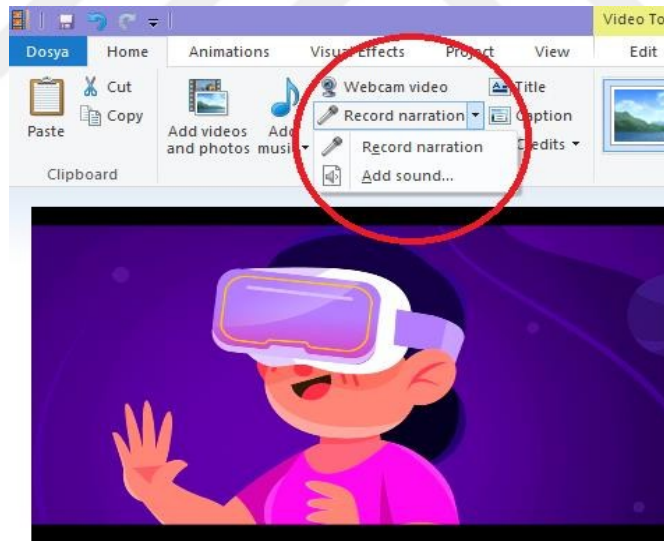
Resim 1: Programa Görsellerin Eklenmesi

Dijital öyküleme için kullanılmak istenilen resim, video vb. Resim 1’de kırmızı daire içine alınmış “Add videos and photos” bölümünden programa yüklenmektedir.

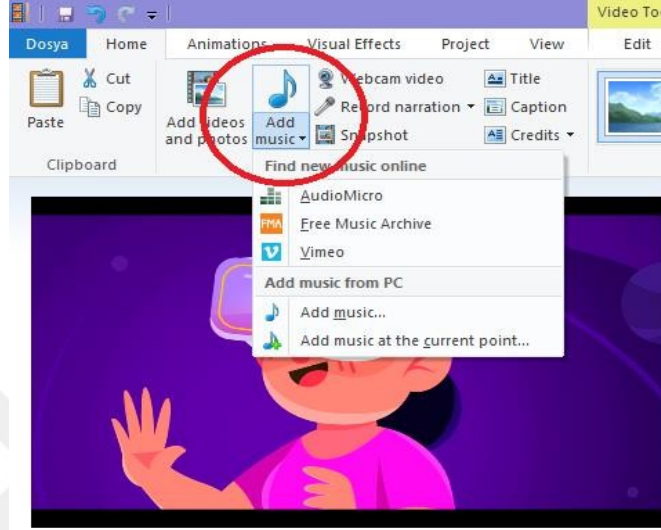
Resim 2: Görsellere metin eklenmesi

Dijital öykünün başlığı için Resim 2’de yer alan “Title” seçeneğinden eklenmektedir. “Caption” seçeneğinden ise, seçilen görsellere metin eklemek ve o metinleri düzenlemesi mümkündür.

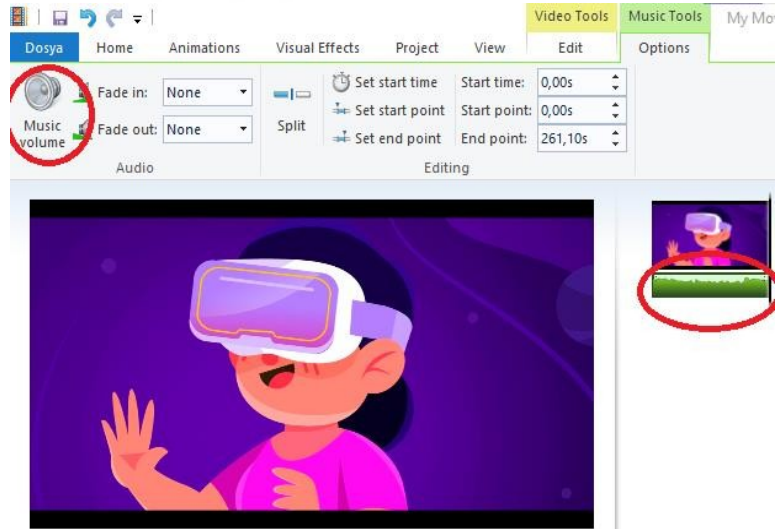
Resim 3: Ses eklenmesi

Dijital öykü oluşturucu, gerekli olan sesleri “Record narration” seçeneğinden oluşturabilir. Başka cihazlarda kayıt altına alınan sesleri programa eklemek için “Add sound” seçeneği kullanılmalıdır.

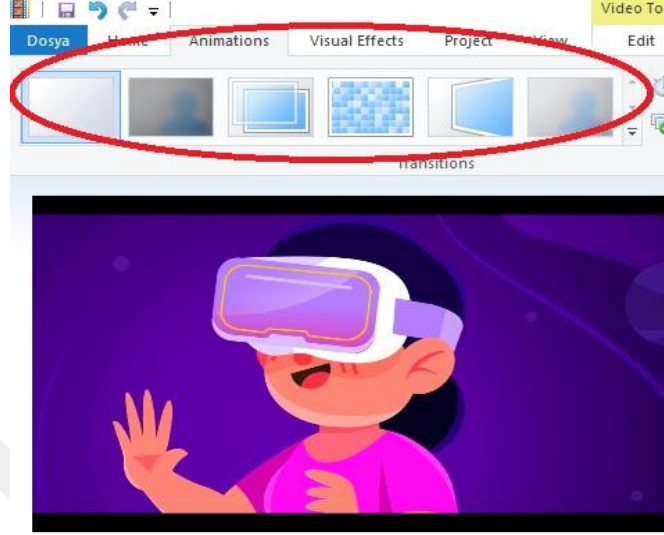
Resim 4: Müziğin eklenmesi

Dijital öyküye uygun arka plan müziği “Add music” seçeneğinden eklenmektedir.

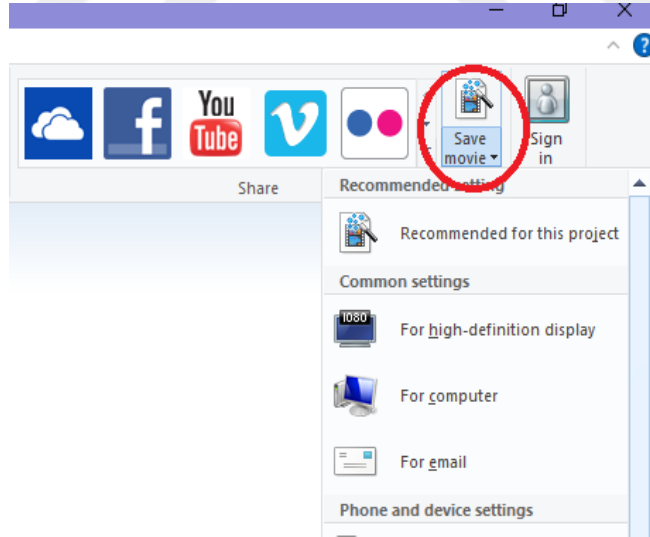
Resim 5: Ses düzeyinin ayarlanması

Eklenecek olan müziğin konunun ve seslendirmeyi arka plana atacak seviyede olmaması için Resim 5'te kırmızı daire içinde gösterilen yeşil alana çift tıklanarak müziğin seviyesi ayarlanabilir.

Resim 6: Görsellere animasyon eklenmesi

Görsellere animasyon geçişleri eklenmek için “Animations” seçeneğin kullanılmalıdır.

Resim 7: Dijital öykünün kaydedilmesi

Dijital öykü kırmızı alan içinde yer alan “Save movie” seçeneğinden kaydedilmektedir.

2.5. İlgili Araştırmalar

Erişti'nin (2016) yaptığı çalışmada, deneysel desen kapsamında ön test, son test kullanılarak, deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur. İlköğretim 6.7. ve 8. sınıf öğrencisi olan ve “Dijital Öyküleme” seçmeli dersini alan toplam 58 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen çalışma sonucu öğrenciler, sürece dahil olduklarında hem kendi ilgi, yetenek ve yaratıcılıklarını destekleme hem eğlenerek öğrenme hem de motivasyonlarını yükseltmeye yönelik olumlu yönde katkıları araştırma verilerinin sonucuna bağlı olarak ortaya çıkmıştır.

Ünlü ve Yangın'ın (2020) çalışmasında ise yarı deneysel desen kapsamında ön test, son test kontrol grubu model kullanılmıştır ve 4.sınıfa devam eden 42 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Çalışma sonucunda, dijital öykülerle desteklenmiş derslere katılan öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek bir düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Yang ve Wu (2012) ,10.sınıfta eğitim göre iki farklı sınıftan toplanan 110 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada deneysel desen kapsamında ön test, son test kullanılarak deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur. Her iki sınıf için aynı ders programı ve sınavları kullanılmıştır. Gerçekleştirilen çalışma sonucunda deney grubunun kontrol grubuna karşı, motivasyonunun ve eleştirel düşünme becerilerinin olumlu düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir.

Ünlü(2018) yüksek lisans çalışmasında, Sosyal Bilgiler dersinde dijital öyküleme yönteminin kullanılmasının, öğrencilerin başarısı, kontrol odakları ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi araştırılıp incelenmiştir. Araştırmaya 4.sınıfta öğrenim gören 42 öğrenci katılmış ve deneysel desen kapsamında ön test, son test kullanılarak deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur. Kontrol grubunda mevcut programa bağlı kalınarak ders işlenmiştir. Deney grubunda dijital öyküleme destekli ders işlenmiştir. Araştırma sonucuna göre, deney grubunun kontrol grubuna göre akademik başarısı, eleştirel düşünme ve kontrol odağı puanlarının olumlu olarak daha anlamlı olduğu sonucuna erişilmiştir.

Aljaraideh'in (2009) yaptığı çalışmasında, dijital öykülemenin İngilizce öğretiminde kullanımının öğrencilerin akademik başarı ve motivasyonları üzerindeki etkisini incelemiştir. Bu amaç çerçevesinde, yarı deneysel yaklaşım kapsamında ön test, son test model ve verilerin analizi için tanımlayıcı istatistik ve tek yönlü-ANOVA

kullanmıştır. Araştırmanın örnekleme 6.sınıfta öğrenim gören 50 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere aynı ders içerikleri öğretilmiştir. Çalışma sonucunda, deney grubunda bulunan öğrencilerin akademik başarıları ve öğrenmeye yönelik motivasyonlarında olumlu yönde bir artış gözlemlenmiştir.

Verdugo ve Belmonte'nin (2007) yürüttüğü çalışma, dijital öykülerin İngilizce öğrenme ve dinleme anlayışının geliştirmeye yardımcı olduğunu kanıtlamak için altı yaşındaki bir grup öğrenci arasında gerçekleştirilmiştir. Yarı deneysel desen dahilinde ön test, son test modeli kullanılmıştır. Toplamda 220 öğrenci çalışmaya katılmış ve 108 deney, 112 kontrol grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Dijital öyküler, deneysel grupta İngilizce öğrenme ve dinleme anlayışlarını geliştirmeye yardımcı olmak için bir araç olarak tanıtıldı. Çalışmacılar, İngilizce sınıf öğrenimi için çevrimiçi materyaller sağlayan bir internet sitesi ile işbirliği yaptı. Araştırma sonucu ortaya çıkan bulgular, deney grubunun İngilizce öğrenme ve anlama becerilerinin ve akademik başarılarının kontrol grubundan daha fazla geliştiğini ortaya koymaktadır ve dijital öykülerin dinleme sürecinin etkisinin uzatılmasına da yardımcı olduğu tespit edilmiştir.

Göçen (2014) yüksek lisans tez çalışmasında, sınıf ortamında dijital öyküleme yöntemini kullanmanın öğrencilerin akademik başarıları, öğrenme ve ders çalışma stratejileri üzerindeki etkilerini incelemiştir. Bu amaç doğrultusunda çalışma, "Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı" dersini alan Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında öğrenim gören 2. Sınıf öğrencilerin katılımıyla yürütülmüştür. Deneysel desen kapsamında ön test, son test modeli kullanılmıştır ve deney grubu dijital öyküleme yöntemi ile ders işlerken, kontrol grubu Powerpoint sunum destekli ders işlemiştir. Araştırma sonucuna göre sınıf ortamında dijital öyküleme yönteminin kullanılması, akademik başarının geliştirilmesinde ve öğrenme ve ders çalışma stratejilerinde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Demirer (2013) doktora tezi çalışmasında, dijital öyküleme çalışmaları dahilinde web tabanlı dijital öyküleme olan e-öykülemenin kullanılması ve e-öykülemenin öğrencinin akademik başarıları, tutumu ve motivasyonuna etkisini incelemiştir. 6.sınıfta öğrenim göre 90 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada, ön test, son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılarak ,2 adet deney grubu ve 1 adet kontrol seçilmiştir. Deney

gruplarının ilkinde çevrimiçi ortamda hazırlanan e- öykülemelerin etkileri incelenirken, ikincisinde bilgisayar üzerinde paket programlarla hazırlanan dijital öykülemelerin etkileri incelenmiştir. Kontrol grubu ise Sosyal Bilgiler ders programına ve işlenişine bağlı olarak ders işlemiştir. Yapılan araştırmanın sonucunda, sınıf ortamında dijital öykülemenin kullanıldığı deney gruplarında, öğrencilerin akademik başarı, tutum ve motivasyonlarının yanı sıra öğrenme stratejilerinin de kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde artış gösterdiği gözlemlenmiştir.

Özerbaş ve Öztürk (2017), Türkçe dersinde dijital öyküleme yönteminin uygulanmasının, öğrenci başarısı, motivasyonu ve bilginin kalıcılığı üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışma 5. sınıfta öğrenim gören 33 öğrenci üzerinde ve deneysel desen kapsamında ön test son test modeli kullanılarak yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak başarı “Okuduğunu Anlama Başarı Testi ve Türkçe Dersi Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda deney grubunun kontrol grubuna göre akademik başarı puanları olumlu olarak farklı bulunmuştur.

Selanik-Ay (2020) çalışmasını, 4.sınıfta öğrenim görmekte olan 37 ilköğrencisi ile gerçekleştirmiştir. Sosyal Bilgiler dersi kapsamındaki kazanımlara uygun olarak dijital öykülemeye dönüştürülen efsaneler ile dersler işlenmiştir ve veri toplama aracı olarak öğrencilerin görüşlerini ve düşüncelerini yansıttığı ders günlükleri kullanılmıştır. Gerçekleştirilen çalışma sonucu ders sürecinde dijital öyküleme kullanımının öğrencilerin ilgisini çekme, derse katılım, teknolojiyi daha etkin kullanma ve Sosyal Bilgiler dersini sevdirmeye gibi birçok olumlu etkileri olduğu tespit etmiştir.

Sadık (2008) çalışmasını, öğretmenlere teknolojiyi müfredatta ve sınıfa entegrasyonu konusunda yeni felsefi bir bakış açısı sağlamak ve dijital öyküleme yönteminin kullanılmasını etkileyen faktörleri araştırmak için Mısır’da iki ilköğretim okulunda gerçekleştirmiştir. İki okulun her birinden farklı branşlarda (İngilizce, Fen bilimleri, Matematik ve Sosyal bilgiler) dört öğretmen ve toplamda sekiz öğretmen çalışmaya katılmak için seçilmiştir .Bu çalışma 13-15 arasında değişen 45 engelli öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce öğretmenler dijital öykülemenin müfredatta kullanılması hakkında bilgilendirilmiştir ve sonuç olarak dijital öykülemenin sınıf ortamında kullanılmasının öğrencilerin motivasyonu ve derse katılımını olumlu yönde etkilediği gözlemlenmiştir. Ayrıca dijital öykülerin,

öğrencilerin medya okuryazarlığı gibi becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir.

Kahraman (2013)'ın hazırlayıp gerçekleştirdiği doktora çalışması, 9.sınıfta eğitim gören 115 lise öğrencisi üzerinde yürütmüştür ve deneysel ön test son test kontrol grup modeli kullanılmıştır. Öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine göre Fizik dersinde dijital öyküleme kullanımının, dersi daha ilgi çekici ,eğlenceli hale getirdiği ve öğrencilerin motivasyonunu, akademik başarısını ayrıca derse katılımlarını olumlu yönde etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Baki ve Feyzioğlu (2017) dijital öykülerin, öğrencilerin öykü yazma becerilerinin mevcut program dahilindeki öykü yazma etkinliklerine göre yeterliliği ve etkililiği araştırılmıştır. Bu çalışma 6. Sınıfta öğrenim gören 60 öğrenci üzerinde, deneysel desen kapsamında ön test son test kontrol gruplu model kullanılarak yapılmıştır. Kontrol grubuna dahil olan 30 öğrencinin grup denkliği; öykü yazma yeterlilikleri ve becerileri, Türkçe dersi ile Bilişim Teknolojileri Yazılım dersi akademik başarı notları, internet-bilgisayar kullanabilme düzeyleri gibi birçok açıdan incelenmiştir ve uygulama öncesi ve sonrası verilerin toplanmasında, öğrencilerin öykü yazma becerilerine ilişkin performanslarını değerlendirmek için araştırmacının geliştirdiği “Öykü Yazma Becerileri Dereceli Puanlama Anahtarı (ÖYBDPA)” kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda dijital öyküleme etkinliklerini sınıf içerisinde gerçekleştiren deney grubu öğrencilerinin öykü yazma becerileri, sınıf ortamında standart ders programının takip edildiği kontrol grubu öğrencilerine kıyasla olumlu olarak daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yoon (2012) gerçekleştirmiş olduğu çalışma, İngilizce öğretiminde dijital öyküleme anlatımının Koreli öğrenciler üzerindeki etkileri araştırmak için tasarlanmıştır. Karma yöntem kullanılan bu çalışmaya, 5.sınıfta öğrenim gören 32 öğrenci dahil olmuştur ve araştırma 12 haftalık süreçte gerçekleşmiştir. Dijital öyküleme anlatımının etkisini belirleyip araştırmak ve öğrencilerin derse karşı tutumundaki değişikliği belirleyip incelemek için hem nicel hem de nitel olarak karma bir yöntem yaklaşımı kullanılmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde dijital öykü anlatımının, öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesi üzerinde olumlu etkiler gösterdiği, derse karşı motivasyon ve ilgiyi artırmakla kalmayıp aynı zamanda İngilizce öğrenmeye karşı güven kazanmalarına yardımcı olup, öğrencileri derse aktif katılmaları için teşvik ettiği gözlemlenmiştir.

Doğan ve Robin (2008), dijital öyküleme anlatımı çalıştaya katılan öğretmenlerin, dijital öykü atölyelerinde ders aldıktan sonra, derslerinde dijital öyküleme etkinliklerini hem nicel hem nitel yöntemleri kullanarak incelemiştir. Öğretmenlerin sınıflarında dijital öyküleme yöntemini kullanırken karşılaştığı zorlukların ve sınıf ortamındaki etkisi hakkında bilgi toplamıştır. Araştırma verileri, anket ve görüşmelerle detaylandırılmıştır. Yapılan alışma sonrasında, öğretmenlerin yarısından fazlasının dijital öyküleme yöntemini kullanmadıkları ve kullananların ise hazır bulunan dijital öyküleri kullandıkları tespit edilmiştir. Uygulama sürecine katılan ve sınıf ortamında dijital öyküleme yöntemini kullanan öğretmenlerden elde edilen verilere göre, bu yöntemin öğrencilerin performansları ve derse katılım düzeyleri üzerinde olumlu olarak etkisi olduğunu ve 21.yy becerilerini geliştirdiğini kanıtlanmıştır.

Hung, Hwang ve Huang (2012) proje tabanlı dijital öyküleme etkinliklerinin ,öğrencilerin motivasyonlarına, akademik başarısına ve problem çözme becerilerine etkisini incelemiştir. Bu araştırma Tayvan'da 5. Sınıfta öğrenim göre 117 öğrenci üzerinde yapılmıştır ve yarı deneysel desen kapsamında ön test son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Deney grubunda derslerde dijital öyküleme anlatımı ve proje tabanlı öğrenme yer alırken kontrol grubunda ise dersler geleneksel yöntemlerle işlenmiştir.. Araştırma verilerinin sonucunda proje tabanlı dijital öyküleme yönteminin öğrencilerin motivasyonu, problem çözme becerilerini ve akademik başarılarını olumlu anlamda etkilediği ve öğrencinin öğrenme etkinliğini geliştirdiği belirlenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2008) göre nitel araştırma; "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir." Betimsel tarama modeli, olayların, yaşananların ne olduğunu tanımlamaya ve açıklamaya çalışan çalışmalardır (Sönmez ve Alacapınar, 2014; Can, 2014; Büyüköztürk, 2014). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının dijital öyküle kavramına yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören 26 öğretmen adayından oluşmaktadır. Üniversite 1.sınıf öğrencilerinin deneyimsiz oldukları düşünülmüş ve bu nedenle araştırmaya dahil edilmemişlerdir. Deneyimli oldukları düşünüldüğü için 2,3 ve 4. Sınıflarda öğrenim gören öğretmen adayları araştırmaya dahil edilmiştir.

Bu araştırmada basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Seçkisiz örnekleme yöntemi, evrendeki tüm elemanlara örnekleme seçilmek için eşit ve birbirinden bağımsız şans verir. Sonuç olarak seçkisiz örnekleme yönteminde tüm elemanların seçilme olasılığı aynıdır ve elemanların seçilmesi birbirlerinin seçimini etkilememektedir. Güçlü bir temsil özelliğine sahip örneklem seçiminin geçerli ve en iyi yolu seçkisiz örneklemedir (Özen & Gül, 2007).

Tablo 3. 1. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıflar	n	%
2.Sınıf	13	48
3.Sınıf	6	24
4.Sınıf	7	28

Tablo3.1’deki verilere göre katılımcıların %48’i 2.sınıf , %24’ü 3.sınıf ve %28’i 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü öğrencileridir.

Tablo 3. 2.Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	n	%
Kadın	22	84.6
Erkek	4	15.4

Tablo3.2’deki verilere göre katılımcıların %84.6’sı kadın öğrencileri , %15.4’ü ise erkek öğrencileri oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak üç bölümden oluşan “Dijital Öykü Kavramına Yönelik Bilgi ve Algı Formu” hazırlanmıştır. Formun ilk bölümünde öğretmen adaylarının yaş, cinsiyet ve öğrenim gördükleri kademe bilgileri istenmiştir. İkinci bölümde ise öğretmen adaylarının, dijital öyküleme kavramına yabancı oldukları varsayılarak örnek dijital öyküleme videosu yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise 8 soru verilmiş ve bu sorular Sosyal Bilgiler Öğretim Programında yer alan kazanım, değer, beceri, yeterlilik çerçevesinde ve uzman görüşlerine göre, gerekli görülen yerler çıkarılarak ve yeni sorular eklenerek hazırlanmıştır.

3.4. Veri Toplama Süreci

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü öğrencilerine yapılan bu çalışma iki hafta sürmüştür. Hazırlanan “Dijital Öykü Kavramına Yönelik Bilgi ve Algı Formu” öğretmen adaylarına, Covid-19 salgını nedeniyle İnternet üzerinden yollanarak yanıt istenmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Yapılan araştırma neticesinde toplanan verileri detaylı olarak incelemek için nitel araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2008) göre “İçerik analizi; görüşme dökümlerinin veya kayıtların karakterize edilmesi ve bu kayıtların karşılaştırılması için kullanılan bir tekniktir. İçerik analizi yoluyla araştırmalar sonucu elde edilen veriler tanımlanmaya çalışılır ve bu veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanır. İçerik analizinde asıl amaç , verileri açıklamaya ve tanımlamaya yardımcı olacak kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır.” Toplanan verilerin analizi iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada öğretmen adaylarından elde edilen veriler toplanarak numaralandırılmış ve içerik analizi yöntemi ile temalar oluşturulmuştur.

3.6. Araştırmanın Geçerliliği Güvenirliği

Bu araştırmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için uzman görüşü alınmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenilirliği sağlamanın çeşitli yollarından biri olan uzman görüşüdür. Yıldırım ve Şimşek’e (2008) göre uzman incelemesi iki şekilde yapılmaktadır. Birincisi araştırma yapan kişi ve uzmanın verileri değerlendirmek için toplantı yapması, ikincisi ise araştırmayı yapan kişinin, araştırmadan elde ettiği tüm verilerin ham halini bir uzmana göndermesidir. Bu araştırmada araştırmacı, Sosyal Bilgiler Eğitimi alanında, iki ayrı uzman ile değerlendirme toplantısı yapmıştır. Araştırmacı süreci ve sonuçlarını uzmanlarla paylaşmıştır. Verilerin incelenmesi, analizi ve kategorileştirilmesi konusunda uzmanların görüşünü almıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada belirlenen alt probleme ilişkin bulgular yer almaktadır.

4.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın birinci alt probleminde öğretmen adaylarının “*Dijital Öyküleme nedir ve bu kavram size neyi çağrıştırmaktadır ?*” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 1. Öğretmen adaylarının Dijital öykülemeye yönelik görüşleri

Kategoriler	n
Dijital ortamda öykü oluşturmak	9
Öykü ve teknolojinin birleşimi	7
Öykülerin ses, görüntü gibi materyallerle desteklenmesi	6
Öğrencilerin becerilerine katkı sağlayan öğretim aracı	2
Öykünün dijital ortama aktarılması	2
Tiyatronun animasyon ile birleşimi	1

Tablo 4.1 incelendiğinde öğretmen adaylarının, dijital öykülemeye yönelik görüşlerinin dijital ortamda öykü oluşturmak, öykü ve teknolojinin birleşimi, öykülerin ses görüntü gibi materyallerle desteklenmesi hususlarında yoğunluk kazandığı görülürken, öğrencilerin becerilerine katkı sağlayan öğretim aracı ve tiyatronun animasyon ile birleşimi hususunda yoğunluğun olmadığı görülmektedir.

Öğretmen adaylarına yöneltilen “*Dijital öyküleme nedir ve bu kavram size neyi çağrıştırmaktadır?*” sorusuna Ö1, “*Öykünün dijital ortama aktarılmasıdır.*” ifadesini kullanmıştır fakat bu kavramın neyi çağrıştırdığı hakkında bir ifade kullanmazken Ö24 , “*Öykünün dijital ortama aktarmaktır ve bu kavram bana çizgi kahraman vasıtasıyla*

mesaj vermeyi çağrıştırıyor. “ifadesini kullanmıştır ve genel olarak dijital öyküleme kavramını, öykülerin dijital platformlara aktarılması olarak tanımlarken öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu ise genel anlamda dijital ortamda öykü oluşturmak diye ifade etmişlerdir. Ö13, “Öykü kavramının dijital ortamda gerçekleştirilmesi, bu kavram bana teknolojinin faydalarını çağrıştırmaktadır.” Ö15, “Öğrencilere öğretilmesi gereken kavram ve bilgileri dijital ortamda hikayelerine yoluyla anlatmak ve göstermek.” Ö23, “Dijital platformda öykü oluşturmaktır diye düşünüyorum” Ö10, “Dijital ortamda öykü oluşturma “şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır fakat dijital öyküleme kavramının neyi çağrıştırdığına dair bir bilgi vermemişlerdir.

Öğretmen adaylarının 7 tanesi yöneltilen bu soruya, genel anlamda öykü ve teknolojinin birleşimi olarak ifade etmişlerdir. Ö3, “Çocukların ilgisini çeken öykülerin dijital ortam üzerinden canlandırılıp aktarılması olarak bahsedilebilir. Bu kavram bana dijital çağın etkileriyle geleneksel öğretimlerin bir etkileşim halini almalarını çağrıştırmaktadır.” ifade ederken Ö25 ise, “Bir fikrim yok ama teknolojik imkanlarla hikaye yazmak çağrışımı uyandırıyor.” Ö21 , “Hikayenin teknoloji ile canlandırılması.” Ö6, “Öykü ile teknolojinin birleşimidir” Ö18, “Dijital öyküleme olay olguları kullanarak bilgisayar ortamında video yapmaktır. “şeklinde görüşlerinin bildirirken, Ö21, Ö18 ve Ö6 bu kavramın kendilerine neyi çağrıştırdığına dair bir ifade kullanmamışlardır.

Yöneltilen soruya öğretmen adaylarının 6 tanesi genel manada öykülerin ses, görüntü gibi materyallerle desteklenmesi olarak görüşlerini bildirmişlerdir. Ö5 , “Öğretim programında yer alan konu doğrultusunda hedef gruba aktarılacak verilerin, hedef grup hazırbulunuşluk düzeyine göre ve öğrenilenlerin kalıcılığını artırmak adına verilerin video ve sesli olarak düzenlenmesidir.” Ö12, “Bir olayın ses, görüntü ve materyallerle desteklenerek hikâyeye kurgulanmasıdır.” Ö4, “Kısa bir film yaratmak için belirli bir konunun yazı seslendirme video yada müzikle birlikte , dijital bir şekilde yansıtmak.” Ö14, “Çoklu ortam olanakları kullanılarak oluşturulan öyküler.” Ö19, “Dijital öyküleme ses, görüntü ve bir olay örgüsüyle konuyu öğretmek için kullanılan araçtır.” ifadelerinin kullanırken bu kavramın neyi çağrıştırdığına dair bir ifade kullanmazken Ö17, “Ses ve görsellerle bir olayın anlatılmasını çağrıştırıyor” ifadesini kullanmıştır.

Öğretmen adaylarının 2 tanesi kendilerine yöneltilen “*Dijital öyküleme nedir ve bu kavram size neyi çağrıştırmaktadır?*” sorusuna genel manada öğrencilerin becerilerine katkı sağlayan öğretim aracıdır ifade kullanmışlardır. Ö20, “Çocukların görsel ve işitsel hafızalarına hitap eden bir öğretim aracı olduğunu düşünüyorum.” Ö22 ise , “*Dijital öyküleme görsel beceriler, işbirliği becerilerinin gelişmesine katkı sağlayan oluşumdur.*” ifadelerini kullanırken Ö8 ise dijital öyküleme kavramını, “*Tiyatronun animasyona dökülmüş halidir.*” ifadelerini kullanırken, dijital öyküleme kavramının kendilerine neyi çağrıştırdığına dair bir görüş bildirmemişlerdir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt probleminde öğretmen adaylarının “*Dijital öykülemeyi hangi yöntem ve teknikleri işe koşarak kullanabilirsiniz?*” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 2. Öğretmen adaylarının dijital öykülemeyi hangi yöntem ve teknikleri işe koşarak kullanacağına dair görüşleri

Kategoriler	n
Diğer	10
Gösterip Yaptırma	3
Anlatım	3
Sunuş Yolu	2
Drama	2
Örnek Olay	2
Bir Fikrim Yok	2
Beyin Fırtınası	1
Altı Şapka	1

Tablo 4.2 incelendiğinde öğretmen adaylarının dijital öykülemeyi hangi yöntem ve teknikleri işe koşarak kullanabileceklerine yönelik görüşlerinin, gösterip yaptırma , anlatım teknikleri ve diğer kategorisinde yoğunlaştığı görülmektedir ve asıl yoğunluğun, herhangi bir yöntem ve tekniğin dahil olmadığı cevapları içeren diğer kategorisinde yoğunlaştığı dikkat çekmektedir.

Öğretmen adaylarına yöneltilen “*Dijital öykülemeyi hangi yöntem ve teknikleri işe koşarak kullanabilirsiniz?*” sorusuna Ö4, “*Gösterip yaptırma yöntemi ve örnek olay yöntemiyle kullanılabileceğini düşünüyorum.*” Ö23, “*Gösterip- yaptırma yöntemi*” Ö6, “*Gözlem tekniği ve gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir.*” Ö2 , *Anlatım tekniği kullanılabilir.* “ Ö12 , “*Anlatım, soru cevap.*” Ö9 , “*Sunuş, tartışma, soru- cevap, keşfetme.* “ Ö20 , “ *Sunuş, tartışma, soru-cevap, keşfetme.* “ Ö10, “*Drama, etkin katılım, eğitsel oyun ve benzeri birçok yöntem, teknikleri kullanabiliriz.* Ö1 , “*Örnek olay yöntemi kullanılabilir.* “ Ö19 , “*Örnek olay.* Ö14, “*Rol oynama, drama.* Ö26, “*Altı şapka tekniği .*” Ö5 , “*Beyin fırtınası yöntemi kullanabiliriz.* “ ifadelerini kullanmışlardır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt probleminde öğretmen adaylarının “*Dijital öykülemenin öğrencinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarısına olumlu anlamda katkısı nelerdir? Niçin?*” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 3. Öğretmen adaylarının dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarısına etkisi hakkındaki görüşleri

Kategoriler	n
Öğrenimin kalıcı olması ve dikkat çekmesi	11
Beceri kazandırma	4
Yaratıcılık	3
Kolay kavrama	2
Farklı bir bakış açısı	1
Konuyu somutlaştırma	1
Bir katkısı yoktur	1
Diğer	2

Tablo 4.3 incelendiğinde öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler dersinde dijital öyküle kullanımının, öğrencilerin akademik başarısına katkısına dair görüşleri, öğrenimin kalıcı olması ve dikkatini çekmesi , beceri kazandırma ve yaratıcılıklarını destekleme kategorisinde yoğunlaşmaktadır.

Öğretmen adaylarına yöneltilen *“Dijital öykülemenin öğrencinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarısına olumlu anlamda katkısı nelerdir? Niçin?”* sorusuna Ö5, *“Çocukların hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanır, görsel- işitsel öğeler ona göre hazırlanırsa öğrenme kalıcılığını ve dikkati artırır. Neticesinde akademik başarıyı olumlu yönde etkiler.”* Ö3, *“Öğrencilerin dikkatlerini ve ilgilerini çektiği bir alan olduğu için derste verimli bir şekilde kazanımları kazanan çocukların başarı oranını arttırmaktadır.”* Ö11 ise , *“ Bir konu anlatırken konuların akılda kalmasına dikkat çekilmesine ve öğrenmelerin kalıcı olmasına faydalı olabilir.”* Ö5, *“Derse karşı güdülenmeyi sağlar. Dijital öykülemede öğrencilerin ilgisini ve dikkatini çekici, güdüleyici etki sağlamaktadır.”* Ö23 ise , *“Bilgiler daha kalıcı hale gelir. Görsel olarak olayın canlandırılması daha kalıcıdır.”* Ö9, *“Derslerde dijital öykülemenin kullanılması öğrencinin dikkatini çekerek öğrenmeleri kalıcı hale getirebilir ve gerçeğe yakın öğrenme gerçekleşebilir.”* ifadelerini kullanmışlardır. Öğretmen adaylarının 11 tanesi dijital öykülemenin derslerde kullanılmasını genel anlamda öğrencilerin dikkatini çekmesi ve kalıcı öğrenmeleri desteklediğini ifade ederken, 4 öğretmen adayı ise dijital öykülemenin öğrencilerin çeşitli becerilerini geliştirdiğini ifade etmiştir. Ö21, *“Dil becerileri, görsel ve işitsel beceriler açısından başarıya faydası olacaktır.”* Ö19 ise , *“Bir konuyu düz anlatım biçiminde öğrenmek yerine, dijital öykülemede anlatılan konuyu veya olayı hayatında uygulamaya çalışacaktır. Bu da öğrencinin o beceriyi kazanmasını daha iyi öğrenmesini ve pekiştirmesini sağlayacaktır.”* Ö14, *“Öğrenciye teknoloji kullanma becerisinin yanında yazma becerisi de kazandırır.”* Ö25 ise *“Dijital öyküleme Öğrencilerde dinleme becerisi kazandırması noktasında faydalı olacağını düşünüyorum.”* ifadelerini kullanmışlardır. Öğretmen adaylarının 3 tanesi, dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde kullanılmasının, genel anlamda öğrencinin yaratıcılıklarına katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir. Ö8, *“Dijital öyküleme öğrencinin hayal etmesine olanak tanır ve bu sayede öğrenci sorgulayan bir birey olma yolunda ilerleyerek yaratıcılıkları artar.”* Ö18 ise , *“Öğrencinin hayal gücüne katkısı olur. Çünkü öğrenciler oyun çağında olduğundan hayal gücü genişir ve olumlu yönde etkilenerek*

yaratıcılıkları gelişir.” Ö2 , “Dijital öyküleme sayesinde öğrenciler teknoloji araçlarla kendini ifade etmelerine ve yeni şeyler yaratmalarına katkı sağlar.” ifadelerini kullanmışlardır.

Öğretmen adaylarının 2 tanesi “Dijital öykülemenin öğrencinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarısına olumlu anlamda katkısı nelerdir ? Niçin?” sorusuna genel manada, öğrencilerin dersi veya konuyu kolay anlaması olarak ifade etmişlerdir. Ö4 , “ Öğrencinin bir konuyu daha kolay kavramasını ve dersten aldığı verimi arttıran bir yöntemdir. Bu sayede öğrenci bu derste daha başarılı olur.” Ö15 ise , “ Öğrenciler öğrenmesi gerekenleri öğrenir ve daha kolay kavrarlar.” ifadelerini kullanmışlardır ve yöneltilen bu soruya öğretmen adaylarından 2 tanesi genel anlamda dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde kullanımını , öğrencilerin anlaması güç olan soyut konuları somutlaştırması ve farklı bir bakış açısı kazandırması açısından yardım ettiğine dair ifadeler kullanmışlardır. Ö24 “ Sosyal Bilgiler sözel bir ders olduğu için dersin öğrencilerin zihninde somutlaşabilmesi açısından çok faydalı olabilir.” Ö12 ise, “Yeni teknik ve ilerlemelerde farklı bir bakış açısı kazandırabilir.” ifadelerini kullanmışlardır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt probleminde öğretmen adaylarının “Dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde, öğrenme öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik ve bu sürece faydaları hakkında düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 4. Öğretmen adaylarının, dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik ve bu sürece faydaları hakkında görüşleri

Kategoriler	n
İlgi çekici ve eğlenceli	5
Kalıcı öğrenme	5
Beceri geliştirme ve kazandırma	4
Faydalıdır	4
Öğrenmeyi kolaylaştırma	3
Soyut konuları somutlaştırma	2

Öğrendiklerini hayata geçirme	1
Bir faydası yoktur	1
Diğer	1

Tablo 4.4 incelendiğinde öğretmen adaylarının, dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde, öğrenme öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik ve bu sürece faydaları hakkında görüşleri, dijital öykülemenin ilgi çekici olması, kalıcı öğrenmeleri desteklemesi ve çeşitli becerileri kazandırması kategorisinde yoğunlaşmaktadır. Faydalıdır kategorisinde ise öğretmen adayları, dijital öykülemenin öğretme ve öğrenme sürecinde kullanılmasının faydalı olduğunu ifade etmişlerdir fakat neden faydalı olduğuna dair görüş belirtmemişlerdir. Diğer kategorisinde yer alan 1 öğretmen adayı, sorulan soru çerçevesinde cevap vermediği için değerlendirmeye alınmamıştır.

Öğretmen adaylarına yöneltilen *“Dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde, öğrenme öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik ve bu sürece faydaları hakkında düşünceleriniz nelerdir?”* sorusuna Ö9, *“Oldukça etkili ve faydalı olduğunu düşünüyorum. Öğrencilerin ilgisini çeken her materyal ders işlenişinde kolaylık sağlayarak öğretici ve eğitici şekilde uygulanmaktadır.”* Ö10, *“Günümüzün etkin işlevlerinden olan dijital ağların birçok öğrenme ve öğretme alanında faydalarının olduğu, hatta bu durumun öğrencilerin derse karşı güdülenmelerinde ve dersi ilgi çekici hale getirerek en etkili yöntemler arasında yer aldığını düşünüyorum.”* Ö13, *“Dersi ilgi çekici ayrıca zevkli hâle getirebilir ve öğrencilerin öğrenme süreçlerine katılımını artırabilir.”* Ö15 ise, *“Öğretmenin düz anlatım yerine konularını dijital öykülemeyle yaparsa öğrenme öğretme sürecinde öğrenciler yönünden olumlu olacak dersler daha verimli ve eğlenceli geçecektir.”* Ö16, *“Ders eğlenceli hale gelir. ifadelerini kullanırken Ö1 , “Dersler için faydalı olur hafızada kalması ve kalıcı öğrenme açısından.”* Ö12 ise, *“Hikaye ve öyküleme yöntemi dersin anlamlı hale gelip kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesi için çok faydalı olabilir.”* Ö14, *“Dijital öykülerin derste kullanılması sayesinde farklı öğrenme yöntemi uygulanmış olur böylelikle etkili ve kalıcı öğrenmeler olur.”* Ö24 ise, *“Hızlı ve kalıcı kavrayabilme. Özellikle tarih gibi temel konuların öğretimi için sürece faydalı olabileceğini düşünüyorum.”* Ö26, *“Dijital öykülemede görsellik daha yoğun olduğu için akılda kalıcı olur ve kalıcı öğrenme için faydalı olur.”* ifadelerini kullanırken, Ö18 ise, *“Öğrencilerde dinleme anlama yorumlama becerisi kazandırmaktadır.”* Ö21, *“Öğrencilerin derste*

dikkatlerini çekmek için iyi bir araç olarak görülebilir. Yazma becerileri gelişir ve kavramları daha iyi anlamaları sağlanabilir.” Ö22, “Öğrencilere bilgiyi araştırma ve bulma yolunda beceriler kazandırıyor.” Ö23, “Öğrencilerin derse ilgisini artırır. Uzun vadede bakıldığında, dijital okuryazarlık becerisi de geliştirmeye katkı sağlar.” ifadelerini kullanırken Ö5, “Öğrenmeyi ve öğretmeyi kolaylaştırır.” Ö19, “Sosyal bilgilerde hayatın içinden örneklerle anlatılması dersin daha eğlenceli olmasını sağlar. Öğrenmeyi kolaylaştırır.” Ö25 ise, “Öğrencinin görsel ve işitsel duyarlarını harekete geçiren bir yöntem olmasından ötürü öğrenimi kolaylaştırır.” sorusuna genel anlamda, dijital öykülemenin derslerde kullanılması öğretme ve öğrenme süreçlerinin kalıcı olmasına fayda sağladığını belirtmişlerdir. Ö6, “Öğrencilerin idrak problemi yaşadığında, anlaşılabilirliği zor durumlar için daha sade ve anlaşılır olmasını sağlayabilir.” Ö20, “Soyut olan kavramları somutlaştırabilmektedir. Eğlenceli bir öğretim sağlar.” sorusuna genel anlamda, dijital öykülemenin derslerde kullanılması öğrencilerin soyut konuları anlamasına ve somutlaştırmasına fayda sağladığını belirtmişlerdir. Ö4 ise, “Günümüzde ezberci eğitimden uzak, öğrencinin konuyu ezberlemek yerine, öğrenmesi ve öğrenirken de dersten keyif alması için çabalamaktayız. Dijital öyküleme yönteminin de bunun için iyi bir araç olduğunu düşünüyorum. Dijital öyküleme ile öğrenci dijital okuryazarlığı, öğrendiklerini hayata uygulamasını kolaylaştıracaktır.” ifadesini kullanmıştır. Ö17, “Bence faydası olmayacaktır.” görüşünü belirtmiştir.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt probleminde öğretmen adaylarının “Dijital öykülemeyi , Sosyal Bilgiler öğretimde bilim , teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabiliriz ? “sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 5. Öğretmen adaylarının dijital öykülemeyi Sosyal Bilgiler öğretiminde bilim, teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabileceğine dair görüşleri

Kategoriler	n
Kazanımlara yönelik dijital öykü oluşturma	16
Öğrencilere dijital öykü hazırlatma	8
Diğer	2

Tablo 4.5 incelendiğinde öğretmen adaylarının dijital öykülemeyi Sosyal Bilgiler öğretimde bilim, teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabileceğine dair görüşleri, dersin kazanımlarına yönelik dijital öykü oluşturma ve öğrencilere dijital öykü hazırlatma kategorisinde yoğunlaşmaktadır. Diğer kategorisinde yer alan 2 öğretmen adayı, sorulan soru çerçevesi dışında cevaplar verdiği için değerlendirmeye alınmamıştır.

Öğretmen adaylarına yöneltilen “*Dijital öykülemeyi Sosyal Bilgiler öğretimde bilim , teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabiliriz ?*” sorusuna Ö4 , “*Kazanımlara yönelik dijital öykü hazırlanabilir. Bunu bir kazanım üstünden söyleyecek olursam "6.4.4 Telif ve patent hakları saklı ürünlerin yasal yollardan temin edilmesinin gerekliliğini savunur. " kazanımıyla alakalı bir kitap yazarının kitabının korsan kitap olarak daha çok satılmasıyla alakalı duyduğu üzüntüsünü dijital öykülemeyle video hazırlanır. Burada öğrenci hem empati yapmış olacak hem de korsan kitap almaması gerektiğini öğrenecektir.*” Ö6 ise, “*Teknolojiyi nasıl kullanabiliriz, teknolojinin faydalarını ve zararlarını anlatabiliriz, bilim insanların hayatlarını öyküleme yolu ile anlatabiliriz yani teknoloji ile ilgili kazanımları dijital öykünün içine yerleştirerek öğrencinin bu kazanımı edinmesini sağlayabiliriz.*” Ö10, “*Kazanımlara uygun şekilde tasarlanan dijital öyküleme, öğrencilerin ilgisini çekmesiyle her kazanım alanında gerçekleştirilebilir.*” Ö13, “*Kazanımlara yönelik dijital öyküleme içeriği hazırlanabilir. Örneği, öğrencilerin sosyal öğrenme alanına ilişkin rol model almalarını sağlaması için dijital öyküleme kullanılabilir.*” Ö16, “*Bilim, teknoloji ve toplum konularında dijital öykülemeyi kullanırken dürüstlük çalışkanlık ve bilim etiği kavramları üzerinde durarak bu kavramlarla ilgili powtonn uygulamasıyla bir dijital öyküleme yapabiliriz ve böylece istenilen kazanımı vermiş oluruz.*” Ö22, “*Sanal ortamda güvenlik, telif, patent vs. gibi kavramlara yönelik öyküler hazırlanabilir ve oldukça etkili olabilir. Böylece teknoloji alanında gerekli ve yararlı kazanımlar öğrenciye verilebilir.*” Ö24, “*Kullanılabilir. Kitap ile aynı segmentte bir içerik üretilirse, kitaptan daha iyi bir öğrenme sağlanır ve gerekli kazanımlar bu yolla verilebilir.*” Ö26, “*Gerekli kazanım için dijital öyküler göstererek.*” ifadelerini kullanırken, 8 öğretmen adayı ise “*Dijital öykülemeyi , Sosyal Bilgiler öğretimde bilim , teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabiliriz ?*” sorusuna genel anlamda, öğrencilere dijital öykü hazırlatarak gerekli kazanımları kazandırabileceklerini belirtmişlerdir. Ö7, “*Dijital öykülemeyi öğrencilere*

hazırlarsak çağın gerektirdiği teknolojik yetkinlikliğin ve kazanımın kazandırılmasına katkı sağlayabilir.” Ö14, “Kazanımlara göre öğrencilerden dijital öykü hazırlanmaları istenebilir ve bu kazanımlar öğrenciler tarafından içselleştirilebilir.” Ö19, “Teknolojik gereçlerin dijital öyküleme ile kullanılması ve öğrencilerin teknolojik gereçlerle dijital öykü hazırlaması kazanım, beceri ve değerlerine yönelik olarak başarısına katkı sağlar.”

Ö23, “Uygun konuyla alakalı öğrencilerden bu tarz metinler istenebilir ve kazanımları kazanabilirler.” Ö26, “Bu yöntemi derste öğrencilerden yapmalarını isteyerek kullanabiliriz bu sayede öğrencilerin bilim ve teknolojiye ilgisi artar ve kazanımlar gerçekleşmiş olacaktır.”

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt probleminde öğretmen adaylarının “Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanabilir miyiz? Niçin?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 6. Öğretmen adaylarının, dijital öykülemeyi Sosyal Bilgiler programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırmaya dair görüşleri

Dijital öykülemeyi , Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik , estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanabilir miyiz ?	n	Niçin ?	
		Kategoriler	n
Evet	24	Dijital çağa uygunluk	7
		Değerlere yönelik dijital öykü oluşturma	7
		Değerlerin benimsenmesi	1
		Beceri	1
		Görsellik	1
		Diğer	5
Kısmen	2	İçerik	1
		Diğer	1

Tablo 4.6 incelendiğinde öğretmen adaylarının Dijital öyküleme, Sosyal Bilgiler

öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanılabilir olup olmadığına dair görüşleri evet kategorisinde yoğunlaşmaktadır ve sorulan soruya kısmen olarak cevap veren öğretmen adayları ise azınlıktadır. Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanılabilir miyiz? Niçin? sorusu'na dair görüşleri ise dijital çağa uygunluk, değerlere yönelik öykü oluşturma kategorilerinde yoğunlaşmaktadır. Diğer kategorisinde yer alan 5 öğretmen adayı ise, dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanılabilir olduğunu ifade etmiştir fakat niçin kullanılabilir olduğuna dair bir açıklama yapmamışlardır. Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kısmen kullanabiliriz ifadelerini kullanan öğretmen adayları içerisinde, diğer kategorisine dahil olan 1 öğretmen adayı kısmen kullanılabilir görüşünü ifade etmiştir fakat niçin kısmen kullanılabilir olduğunu ifade etmemiştir.

Öğretmen adaylarının “Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanılabilir miyiz ? Niçin?” sorusuna, Ö7 , “Evet kullanabiliriz. Sadece kalem tutarak bilgiye ulaşmak yerine teknoloji ve bilim sayesinde çok daha bilgiye ulaşabiliriz çünkü teknoloji çağında yaşıyoruz.” Ö9 , “Kullanabiliriz çünkü artık dijital çağa geçiş yapıyoruz.” Ö11 ise, “Programda yer alan bilimsellik ve estetik gibi değerlerin dijital çağa uygun olan dijital öykülemede kullanılması oldukça doğru ve etkili bir nokta olarak kullanabiliriz. Programda yer alan değerlere uygun dijital öykülemenin kapsamı birbiri ile eşleşme gösterebilir nitelikte yer almaktadır.” Ö14 , “Evet kullanabiliriz. Çünkü bilimsellik ve estetik vb. değerler teknolojik çağ ile iç içe olduğu için dijital öyküleme ile kolayca kazandırabiliriz.” Ö18 , “Kullanabiliriz. Öğrenciler dijital ortama meyilli oldukları için öğrenme kolaylaşır.” Ö19 ise, “Evet. Çünkü teknoloji çağındayız.” Ö20 , “Elbette kullanılabilir. Dijital öyküleme yaparken öğrencilere teknolojiyi kullandırıp sevdirebiliriz çünkü çağın gerektirdiği teknolojik değerlere sahip olmaları gerekir. Bilimsellik değerini de öyküleme yaparken kazanabilirler.” İfadelerini kullanırken Ö2 , “Programda yer alan bilimsellik ve estetik gibi değerlerin dijital çağa uygun olan dijital öykülemede kullanılması oldukça doğru ve etkili bir nokta olarak kullanabiliriz. Programda yer alan değerlere uygun dijital öykülemenin kapsamı birbiri ile eşleşme gösterebilir nitelikte yer almaktadır.” Ö3 , “Evet kullanılabilir. Verilmek istenilen

değer ve yargılara ulaşılabilirlik açısından nesnel ortamda öğrencilere sunulabilir diye düşünüyorum. “ Ö8 ise, “Evet kullanabiliriz. Her şeyi belirli bir amaç doğrultusunda yontabiliriz.” Ö10 , “Evet kullanabiliriz. Değerlerin kazanılmasında dijital öyküleme verimli bir materyal olmaktadır. Kazandırılmak istenilen değerler dijital öyküleme ile gerçekleştirilebilir.” Ö12, “Gerekli olan değerleri kazandırma açısından çok faydalı bir şekilde kullanılabilir.” Ö13 ise “ Kullanılabilir. Kazandırılmak istenilen değere göre öykü hazırlanabilir.” Ö24 , “ Elbette kullanabiliriz öğrencilerden bu yöntemi kullanarak ödevler yapmalarını isteriz. Bu sayede öğrencilerimizin bu konuya ilgisi ve bilgisi artar ve verilmek istenilen değeri kazanmış olur.” İfadelerini kullanmışlardır. Ö2 , “Evet kullanabiliriz farklı bir etkinlik olur ve bu sayede öğrencilerin değerleri ve becerileri benimsenmesine yardımcı olur.” Ö15 ise , “ Evet kullanılabilir. Dijital öykülemede görsellik olduğu için daha iyi değerler kazandırılır.” Ö17, “Kullanabiliriz öğrencilerde bilimsellik becerilerinin gelişimine yönelik katkı sağlamaktadır.” ifadelerini kullanmışlardır.

Öğretmen adaylarının “Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanılabilir miyiz? Niçin? “ sorusuna kısmen cevabını veren Ö22, “ Kısmen kullanılabilir. Çünkü üretilen içeriğe bağlıdır. Yalnızca dijital öyküleme yeterli olmayabilir. Öğrenme ortamına öğrenci ve öğretmende dahil olmalıdır.” ifadelerini kullanmıştır.

4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt probleminde öğretmen adaylarının “Dijital öyküleme , Sosyal Bilgiler öğretiminde ,öğrencilerin dijital okuryazarlık , teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede katkısı var mıdır? Niçin ? “ sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 7. Öğretmen adaylarının ,dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler öğretiminde öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmedeki katkısına dair görüşleri

Dijital öyküleme, Sosyal Bilgiler öğretiminde, öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede katkısı var mıdır?	n	Niçin?	
		Kategoriler	n
Vardır	25	Teknoloji kullanımı	6
		Dijital çağ	5
		Görsel ve işitsel imkan	2
		Etkinlik	2
		Bilgiyi analiz edebilme	1
		Hayal gücü	1
		Diğer	8
Yoktur	1	Okuma	1

Tablo 4.7 incelendiğinde öğretmen adaylarının Dijital öyküleme, Sosyal Bilgiler öğretiminde, öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede katkısı olup olmadığına dair görüşleri vardır kategorisinde yoğunlaşmaktadır. Dijital öyküleme, Sosyal Bilgiler öğretiminde, öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede katkısı var mıdır? Niçin? sorusuna dair görüşleri teknoloji kullanımı, dijital çağ ve diğer kategorisinde yoğunlaşmaktadır. Diğer kategorisinde yer alan 8 öğretmen adayı dijital öykülemenin, Sosyal Bilgiler öğretiminde ,öğrencilerin dijital okuryazarlık , teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede bir katkısı olacağı ifadelerini belirtmişlerdir fakat niçin artırmada veya geliştirmede bir katkısı olacağına dair bir fikir sunmamışlardır.

Öğretmen adaylarına sorulan “*Dijital öyküleme, Sosyal Bilgiler öğretiminde ,öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede katkısı var mıdır? Niçin?*” sorusuna Ö4, “*Vardır. Çünkü bu yöntemi uygulamak için teknoloji kullanacakları için öğrencilerin bu konuya ilgisi de artacaktır ve okuryazarlık becerileri artacaktır.*” Ö5 ise, “*Vardır. Öğrencilerin teknoloji ilgisi artacaktır çeşitli okuryazarlık becerileri de bu ilgiyle gelişecektir.*” Ö6 , “*Vardır. Çünkü dijital öyküleme ile dersler daha teknolojik hale gelebilir ve*

öğrencilerin teknolojik becerilerini ve okuryazarlıklarını artırabilir.” Ö8 ise , “ Vardır. Çünkü öğrenciler dijital öyküleme sayesinde teknolojiyle iç içedir buda okuryazarlık becerilerini geliştirir.” Ö10, “Vardır, çünkü dijital öykülemeyi yaparken öğrenci yapacak teknolojiyi de kullanacağı için okuryazarlık becerileri gelişecek.” Ö14 , “ Katkısı vardır. Dijital ortamda öğrenme olduğu için öğrenciler aynı zamanda teknolojiyi kullanmayı da öğrenirler.” ifadelerini kullanırken Ö3, “ Dijital öykülemenin ders işlenişinde etkili bir şekilde kullanılması öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı gibi becerilerin kullanılabilmesinde ve arttırılmasında oldukça etkilidir. Dijital çağın gerekliliklerinden öğrencilerin etkileşim sağlayabilmeleri bazı değerleri ve becerileri kazandırmaktadır.” Ö12 , “ Günümüz dünyasında dijital çağ oldukça etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Eğitim ve öğretimde kullanılacak olan dijital materyaller öğrencilerin bazı beceri ve değerlerin gelişmesinde katkı sağlayacaktır.” Ö13, “Evet katkısının olacağını düşünüyorum. Çocuklar dijital bir çağın içinde doğup büyüyor. Dijital öyküleme ile onların dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığında da dikkatlerini çekmek olası görünüyor. “ Ö15 , “ Evet vardır. Öğrencilerin günümüzün çağına eğitim modelinde erişmesi, edinmesi gereken bir durumdur. “ Ö17, “Vardır. Çünkü günümüz teknoloji çağıdır. Bu tarz yöntemleri kullanmamızda öğrencinin teknolojiyi zararlı kullanmasının önüne geçmesini sağlayacaktır. Mesela İnternette bu tarz eğitici videoların olduğunun farkında değil bilmiyorsa öğrenmiş olacaktır.” ifadelerini kullanmışlardır. Ö18 , “Vardır. Çünkü dijital öyküleme görsel ve işitsel imkan sağladığı için öğretimi kolaylaştırır ve gerekli okuryazarlıkları öğrenmeye teşvik eder.” Ö24 , “ Evet vardır. Dijital öyküleme görsel vb. gibi birçok hafızaya olanak tanıdığı için okuryazarlık becerilerine de yardımcı olur. “ ifadelerini kullanırken,

Ö19 , “Evet vardır. Dijital öyküleme gibi yapılacak olan farklı yöntemlerle tüm insanların farklı yönleriyle kalıcı becerileriyle geliştirmede etkisi vardır.” Ö21, “Kullanabiliriz. Öğrenciye dijital öykü sonrası yaptırılacak etkinlikle bu becerileri kazanması sağlanabilir.” ifadelerini kullanmışlardır. Ö11, “Evet çünkü dijital ortamda kendilerine sunulan bilgiyi almada incelemede ve analiz edebilme yeterliliğinin ve becerilerinin kazandırılmasında yardımcı olur.” ifadesini kullanırken, Ö16 , “Evet vardır. Çünkü öğrenciler bu becerileri geliştikçe hayal gücüyle beraber kendisi de dijital öyküleme yapabilir ve yahut kendisi bu becerilerin bu dijital öykülemeyle beraber geliştiğini düşünebilir.” ifadesini kullanmıştır. Ö2 ise, “ Olmaz. Dinleme olur anca okumayı azaltır.” ifadesini kullanmıştır.

4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın sekizinci alt probleminde öğretmen adaylarının “Dijital öykülemenin ,Sosyal Bilgiler öğretiminde dijital yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasına katkısı var mıdır? Niçin? “ sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kategorilere ayrılmış ve oluşturulan kategoriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. 8. Öğretmen adaylarının, dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler öğretiminde dijital yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasındaki katkısına dair görüşleri

Dijital öykülemenin ,Sosyal Bilgiler öğretiminde dijital yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasına katkısı var mıdır?	n	Niçin ?	
		Kategoriler	n
Vardır	26	Dijital ortam	9
		Bilgiyi aktarma ve değerlendirme	8
		Dijital çağ	1
		Diğer	8
Yoktur	0		

Tablo 4.8 incelendiğinde, öğretmen adaylarının Dijital öykülemenin, Sosyal Bilgiler öğretiminde Dijital Yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasına katkısı olup olmadığına dair görüşleri vardır kategorisinde yoğunlaşmaktadır. Dijital öykülemenin, Sosyal Bilgiler öğretiminde Dijital Yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasına katkısı var mıdır? Niçin? sorusuna dair görüşleri ise dijital ortam, bilgiyi aktarma ve değerlendirme, diğer kategorisinde yoğunlaşmaktadır. Diğer kategorisinde yer alan 8 öğretmen adayı, dijital öykülemenin, Sosyal Bilgiler öğretiminde Dijital Yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasına katkı sağladığını ifade etmişlerdir fakat niçin katkı sağladığına dair bir görüş bildirmemişlerdir.

Öğretmen adaylarına sorulan “*Dijital öykülemenin, Sosyal Bilgiler öğretiminde Dijital Yetkinlik gibi bir çok yetkinliğin kazandırılmasına katkısı var mıdır? Niçin?*” sorusuna, Ö3 *Dijital öykülemenin, dijital yetkinlik gibi birçok yetkinliğin kazandırılmasında etkisinin olduğunu düşünüyorum. Çünkü dijital ortamların kullanılmasından biri olan dijital öyküleme, yetkinliklerin kazandırılmasında önemli bir rol almaktadır.*” Ö4 , *“Vardır .Çünkü dijital öyküler dijital ortamda hazırlandığı için öğrencilerin dijital anlamda bilgisini ve yeteneğini geliştirir.*” Ö6 ise, *“ Vardır. Dijital öykü hazırlandığı dijital platformda dijital yetkinlikte kazanacaktır.”*

Ö7 , *“Evet vardır dijital ortamda öğrenci aktif olur.”* Ö13 , *“Dijital kavramının pratikte ve dijital ortamda kullanılması, uygulanması bazı yetkinlikleri kazandırmada fayda sağlamaktadır.”* Ö22, ise *“Dijital öyküleme öğrencinin dijital ortamları kullanırken faydacı ve eleştirel olmasına katkı sağlayabilir.”* Ö24 , *“Katkısı vardır. Dijital öyküleme dijital ortam demektir.”* Ö20 , *“ Evet . Zaten dijital öykülemenin kendisi dijital olduğu için teknoloji kullanımını kolaylaştırır.*” Ö17 , *“ Evet vardır. Çünkü dijital ortamlar öğrencilerin daha ilgisini çekeceği için bu yetkinliğe sahip olmasını kolaylaştırır.*” ifadelerini kullanırken, Ö5 , *“Vardır. Öğrencinin teknoloji ilgisi artacaktır. Neyin nasıl yapıldığını, bilgisayarda hangi komutun ne yaptığını öğrenecektir.”* Ö8 , *“Evet. Çünkü öğrencilere bu sayede dijital öykülemenin nasıl yapıldığı öğretilerek öğretim sağlanır.”* Ö10, *“Vardır. Evinde telefon tablet bilgisayar olmayan çok nadir öğrenci var bu elinde olan öğrencilere uygulanırsa ve öğretilirse kendilerini geliştirme fırsatı bulabilirler.”* Ö12 ise, *“ Evet bu şekilde bilgiyi değerlendirebilir ve kolay ulaşabilirler. Verilen içerikleri nasıl kullanacaklarını ve yorumlayacaklarını öğrenerek kendilerine yetkinlik kazandırabilirler.”* Ö15, *“Vardır. Öğrenciler bu yöntem ile dijital yetkinlikleri de öğrenmiş olurlar.”* Ö18 , *“ Evet vardır.*

İş günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılması kapsar. Dijital öyküleme de verilmek istenen yetkinlikleri kolayca öğrencilere aktarılabilir ve yetkinlikleri öğrencilere kazandırabilir.” Ö19, “ Anadilde iletişim, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme gibi yetkinliklerde katkısı vardır. İzletilen videoda konuşanlar ve bu video üzerine konuşmak anadilinde iletişimin gün geçtikçe daha iyi olacaktır. Dijital yetkinlik de ise internetin, teknolojinin faydalı kullanılması için dijital öyküleme videoları öğrenciye örnek olur. Öğrenmeyi öğrenme de öğrenci videoyu izlerken ve sonrasında kendini fark etmektedir. Şöyle ki görsel olarak mı işitsel olarak mı daha iyi öğrenebiliyor bunu fark ediyor ve ona göre nasıl öğreneceğini yol izleyeceğini belirleyebilmektedir.” Ö21, “ Katkısı vardır . Dijital öykülemeyi öğrenerek çok daha iyi sunumlar kullanılabilir.” ifadelerini kullanmışlardır. Ö14 ise, “ Günümüz dünyasında dijitalleşme daha da önem kazanmaktadır. Her zaman dediğimiz gibi teknoloji kullanımının önemli olduğu bir çağdayız. Bu yetkinliği kazandırılmasında dijital öykülemenin katkısı olacağına inanıyorum.”

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA VE SONUÇ

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının dijital öyküleme kavramına ve Sosyal Bilgiler eğitiminde dijital öykü kullanımına dair görüşleri değerlendirilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının dijital öykü kavramına ait bilgi durumları incelendiğinde, öğretmen adayları dijital öyküleme kavramının literatürde ki tanımına yakın ifadeler kullanmışlardır. Fakat öğretmen adaylarının çoğu, dijital öykü kavramının kendilerine neyi çağrıştırdığına dair görüş bildirmemişlerdir. Bu durumun nedeni, öğretmen adaylarının dijital öyküleme kavramının hakkında fikirleri olmasına rağmen bu kavramı tam olarak bilmedikleri düşünülmektedir. İlgili literatürde, Uslupehlivan ve Kurtoğlu Erden (2016) , 449 öğretmen adayı ile yaptığı çalışmada, eğitim fakültesi öğrencilerinin dijital öyküleme kavramına yönelik algılarını incelemektedir ve 442 öğretmen adayı, dijital öykü kavramına yönelik bir bilgisi olmadığı sunucuna ulaşmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımı ile hangi yöntem ve teknikleri kullanılacağına dair görüşleri incelendiğinde, öğretmen adayları dijital kelimesinin çağrıştırdıkları çerçevesinde tanım yapmaktadır fakat dijital öykülemenin hangi yöntem ve teknikler ile kullanılacağı hakkında fikirleri olmadığı görülmektedir. Bu durumun nedeni olarak, dijital öyküleme uygulamaları yeterliliklerinin zayıf olduğu düşünülmektedir. Hannafin ve Savenye (1993) dijital çağ ve eğitim entegrasyonunda, öğretmen rolünün çok büyük olduğu ve bu rolün görmezden gelinmemesi gerektiğini dile getirmiştir. Dijital çağ teknolojilerine karşı öğretmenlerin direnç göstermesindeki neden bilgi ve beceri olarak yetersiz hissetmeleri, öğrenmeye katkısının olmayacağı gibi düşünceleri neden olabilir. Öğretmen ve öğretmen adaylarının, dijital öykü kavramını ve bu kavramın hangi yöntem ve teknikle kullanılacağını öğrenmeleri için pratikte dijital öyküleme uygulamalarını görmeleri ve

dijital öykü oluşturmaları gerekmektedir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının çoğu dijital öyküleme yaklaşımı ve uygulamasının, öğrencinin akademik başarısına katkısı sağlayacağını ifade etmiştir. Ve derslerde dijital öyküleme yönteminin kullanımı, öğrencilerin ilgilerini ve dikkatlerini çekerek öğrenmeleri kalıcı hale getireceğini belirtmişlerdir. Aljaraideh'in (2009) yaptığı çalışma sonucunda dijital öykülemenin İngilizce öğretiminde kullanımının öğrencilerin akademik başarı ve motivasyonları üzerindeki etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Demirer'in (2013) yaptığı çalışmada ise derslerde e-öykülemenin kullanılması, öğrencinin akademik başarısına tutumuna ve motivasyonuna olumlu anlamda etkisinin olduğunun sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu, dijital öyküleme yaklaşımının öğrenme-öğretme sürecinde kullanılmasının, öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu olarak etkiyeceğini ifade etmiştir. Selanik-Ay'ın (2020) yaptığı çalışmada , Sosyal bilgiler dersinde dijital öykülemenin kullanımı , öğrencilerin ilgisini çekme, derse katılım ,teknolojiyi daha etkin kullanma ve sosyal bilgiler dersini sevdirmeye gibi bir çok olumlu etkileri olduğu tespitine yer verilmiştir. Wang ve Zhan (2010) yıllara yaydığı çalışmasında ise, üniversitede öğrenim gören öğrencilerle dört farklı derste dijital öyküleme çalışmaları yapmıştır ve çalışma sonunda öğrencilerin derslere karşı motivasyon ve ilgilerinin arttığı, ders içeriklerini ve konularını daha iyi anladığı, teknolojiyi kullanma gibi becerilerinin geliştiğini ortaya koymuşlardır. Yoon'un (2012) gerçekleştirmiş olduğu çalışmasında ise, dijital öykü uygulamalarının öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesi üzerinde olumlu etkiler gösterdiği ve derse karşı motivasyon ve ilgiyi teşvik etmekle kalmayıp aynı zamanda İngilizce öğrenmeye karşı güven kazanmalarına yardımcı olup, öğrencileri derse aktif katılmaları için teşvik ettiği belirtmiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, dijital öyküleme yaklaşımının, kazanımları gerçekleştirme noktasında kullanımı hakkında düşünceleri incelendiğinde büyük bir çoğunluğu, dijital öykülerin kazanımları gerçekleştirme konusunda etkili olacağını belirtmektedirler. Özellikle, kazandırılmak istenilen kazanımlara yönelik hazırlanan dijital öyküler hem öğrencinin ilgilerini çekme hem de kazanımları gerçekleştirme noktasında etkili olacağını ifade etmektedirler. Bu konuyla ilgili olarak Salpeter (2005) sınıf ortamında dijital öykü uygulamalarının öğrencilerin ilgilerini artırarak derse katılmalarını sağladığı ifade etmektedir. Robin'e (2008) göre ise, dijital öyküler

multimedya açısından zengin öğrenme ve öğretme aracıdır. Öğretmenler kendi hazırladıkları dijital öykülerle öğrencilerin dikkatini çekerek, öğrencilerin yeni fikirler keşfetme konusundaki ilgilerini artırabileceğini ifade etmiştir. Alterio (2003) göre dijital öyküleme süreçleri ve faaliyetleri, yansıtıcı diyalog, işbirlikçi çabayı teşvik etme, sorgulama ruhunu besleme ve yeni bilginin inşasına katkıda bulunma ve kazanımları gerçekleştirme noktasında çeşitli fırsatları içerir. Buna ek olarak dijital öyküleme sürecine kültürel, bağlamsal ve duygusal gerçeklikler entegre edilebilir. Öykülerini anlatarak, yansıtarak öğrenen öğrenciler, öznel ve nesnel bakış açısı arasında bağlantı kurmalarını, deneyimin karmaşıklığını yakalamalarını ve pratikte bir değişim getirmelerini sağlayan beceriler geliştirirler. Dijital öykü anlatımı bir sorgulama biçimi olarak kullanıldığında, öğrenci öğrenimi birçok şekilde geliştirileceğini ifade etmiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu, dijital öyküleme yaklaşımının, değerleri kazandırma noktasında kullanılabileceğini ifade etmişlerdir. Dijitalleşmenin gereksinimleri olarak, çağa uygun değerleri aktarma ve kazandırma noktasında dijital öykülemenin geleneksel yöntemlerden daha etkili olacağını belirtmişlerdir. Smeda vd. (2010) göre dijital öyküleme, teknoloji açısından zengin ortamlar yaratır ve çağa uygun yenilikçi öğrenme yaklaşımlarını beraberinde getirerek öğretme ve öğrenme faaliyetlerini kolaylaştırır. Dijital öyküleme uygulamaları kazandırmak ve verilmek istenilen değerleri kazandırma noktasında, öğretmenlere farklı bir öğretme faaliyeti sunmaktadır. Barret ve Wilkerson'a (2004) göre dijital öyküleme süreci, öğrencilerin derin öğrenme sürecine katkı sağladığı gibi onların daha ileri düzey yeterliliklerini kazandırmada etkili olacağını belirtmiştir. Bu durum dijital öyküleme yolu ile çeşitli yeterlilikler kazanan öğrencilerin, edindikleri bilgileri kullanma, yeniden yapılandırma, ilişkilendirme ve değerlendirme durumunda diğer öğrencilere göre daha başarılı olmalarını sağlayabilir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu, dijital öyküleme yaklaşımının ve uygulamasının, öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini geliştirme kullanılabileceğini ifade etmiştir. Fakat yine öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu niçin geliştirebilir sorusuna cevap vermemiştir. Bu durumun, öğretmen adaylarının dijital öyküleme kavramına yönelik bilgi düzeylerinin düşük olabileceği düşünülmektedir. Kozlovich (2002) ve Mello'ya (2001) göre dijital öykü anlatımı , öğrencilerin gelecekte ihtiyaç duyacağı dijital

okuryazarlık becerilerini temellendireceği ve geliştirebileceği güçlü bir yoldur. Behmer (2005) göre sınıf ortamında dijital öykü yönteminin kullanımı, öğrencilerin teknolojiyi kullanarak birlikte çalışabilecekleri ve çeşitli bilgileri analiz edip inceleyebilecekleri bir öğrenme ortamı sağlamaktadır. Ayrıca öğrenciler tarafından oluşturulan dijital öykülerin öğrencilerin eleştirel düşünme gibi bir çok farklı becerileri geliştirdiğini ifade etmiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının hepsi, dijital öyküleme yaklaşımının, öğrencilere yetkinlikler kazandırma noktasında kullanılabileceğini ifade etmiştir. Öğretmen adayları, dijital öykülemeyi, öğrencilerin dijital yetkinlik gibi bir çok yetkinliğin kazandırma noktasında faydalı bulmakta ve dijital çağa uygun bir uygulama olarak görmektedir. Yang ve Wu (2012) , teknoloji ile entegre olmuş dijital öyküler öğrencilerin, yaratıcı düşünme, problem çözme, ve küresel okuryazarlık gibi 21.yüzyıl becerilerinin gelişmesinde de yardımcı olduğunu belirtmektedir. Dijital öyküleme oluşturma sürecinde öğrenciler, teknoloji ile iç içe olacağı için teknolojiyi kullanma konusunda daha fazla yeterlilikler kazanmaktadır (Kajder, 2004; Robin, 2008). Sadık (2008) ise yaptığı çalışmada dijital öykünün, öğrenme ortamlarını çeşitlendirerek, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirdiğini ortaya koymuştur. Dijital Öyküleme sürecinde öğrenciler, araştırma, inceleme ve analiz süreçlerini uygulamaktadır ve öğrenciler bu süreçle birlikte teknolojiyi kullanma noktasında yeterlilik kazanmaktadır.

5.2. Öneriler

1. Geleceğin öğretmenlerini çağa uygun olarak daha nitelikli yetiştirmek ve dijital öyküleme kavramı ile tanıştırmak için eğitim fakültelerinin ders içeriklerinde bu konuya yer verilebilir.
2. Öğretmenlere ve öğretmen adaylarına, dijital öykü kavramını derse nasıl entegre edeceğini ve bu kavramın öğrenme-öğretme süreçlerinde nasıl kullanacağına dair seminerler verilebilir.
3. Eğitim fakültelerinde dijital öyküleme atölyeleri kurularak öğretmen adaylarının, dijital öykülemenin hazırlama süreci hakkında bilgi verilip, dijital öyküler hazırlanması istenebilir.
4. Öğrencileri dijital çağa uygun olarak yetiştirmek ve okuryazarlık becerilerini geliştirmek için öğretmenlerin derslerde dijital öykü yöntemini kullanmaları teşvik

edilebilir.

5. Bu tarz çalışmalar Türkiye'nin farklı bölgelerinde uygulanabilir.

6. Bu tarz uygulamalar farklı bölümlerde öğrencilere uygulanıp değerlendirilebilir.

7. Bu araştırma 26 öğretmen adayı üzerinde uygulanmıştır. Çalışma grubu genişletilerek uygulama yapılabilir.

EKLER

EK 1: DİJİTAL ÖYKÜ KAVRAMINA YÖNELİK BİLGİ VE ALGI FORMU

Merhaba arkadaşlar, birer öğretmen adayı olarak sizlerin, Sosyal Bilgiler öğretiminde dijital öykü kavramına yönelik görüşlerinizi belirlemek ve incelemek için bir araştırma yapıyorum. Dijital öyküleme kavramına yabancı olduğunuzu varsayarak örnek teşkil etmesi açısından bir video bırakıyorum. Bu kısa videoyu izledikten sonra soruları cevaplarsanız sevinirim şimdiden çok teşekkürler.

Çalışma grubuna ait bilgiler

Cinsiyetiniz?

Yaşınız ?

Öğrenim gördüğünüz sınıf kademesi?

1. Dijital öyküleme nedir ve bu kavram size neyi çağrıştırmaktadır?
2. Dijital öykülemeyi hangi yöntem ve teknikleri işe koşarak kullanabilirsiniz?
3. Dijital öykülemenin öğrencinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarısına olumlu anlamda katkısı nelerdir? Niçin?
4. Dijital öykülemenin Sosyal Bilgiler dersinde, öğrenme öğretme sürecinde kullanılmasına yönelik ve bu sürece faydaları hakkında düşünceleriniz nelerdir?
5. Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretimde bilim, teknoloji ve toplum ile ilgili kazanımları gerçekleştirmede nasıl kullanabiliriz?
6. Dijital öykülemeyi, Sosyal Bilgiler öğretim programında bilimsellik, estetik vb. değerleri kazandırma noktasında kullanabilir miyiz ? Niçin?
7. Dijital öyküleme, Sosyal Bilgiler öğretiminde, öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknoloji okuryazarlığı vb. becerilerini artırmada veya geliştirmede katkısı var mıdır? Niçin?
8. Dijital öykülemenin, Sosyal Bilgiler öğretiminde Dijital Yetkinlik gibi bir çok yetkinliğin kazandırılmasına katkısı var mıdır ? Niçin?

KAYNAKÇA

- Alexsander, B. (2011). *The New Digital Storytelling: Creating Narratives With New*. Praegeri, Santa Barbara, California.
- Aljarııdeh, Y. A. (2009). The İmpact of Digital Storytelling on Academic Achievement of Sixth Grade Students in English Language and Their Motivation Towards İt İn Jordan. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 73-82.
- Alterio, M. (2003). *Using storytelling to enhance student learning*. Şubat 20, 2021 tarihinde https://desarrollodocente.uc.cl/wp-content/uploads/2020/03/Alterio_M._2003.pdf adresinden alındı
- Anderson, K. T., & Chua, P. (2010). Digital Storytelling as an Interactive Digital Media Context. *Edicational Technology*, 32-36.
- Aslan, S. (2014). Bilgisayar Destekli Öğretimin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Tutum ve Akademik Başarılarına Etkisi. *Yüksek Lisans Tezi*. Elazığ.
- Atal, D., & Usluel Koçak, Y. (2011). İlköğretim Öğrencilerinin Okul içinde ve Dışında Teknoloji Kulllanımları . *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24-35.
- Baki, A. (2000). Preparing student teachers to use computers in mathematics classroom through a long-term preservice course in Turkey. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 9(3), 343-362.
- Baki, A., Aydın Yalçınkaya, H., Özpınar, İ., & Çalık Uzun, S. (2009). Comparing views of primary school mathematics teachers and prospective mathematics teachers about instructional technologies. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 1(1), 65-83.
- Baki, Y., & Feyzioğlu, N. (2017). Dijital Öykülerin 6. Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazma Becerilerine Etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(40), 31-58.
- Banaszewski, T. (2002). Digital Storytelling Finds Its Place in the Classroom. *Multimedia* , 32-35.
- Barber, J. F. (2016). Digital storytelling: New opportunities for humanities scholarship

- and pedagogy. *Cogent Arts and Humanities*, 3\14.
- Barrett, H. C. (2009). *How to create simple digital stories*. Ocak 10, 2021 tarihinde <http://electronicportfolios.com/digistory/howto.html> adresinden alındı
- Barrett, H. C., & Wilkerson, J. (2004). *Conflicting paradigms in electronic portfolio approaches*. Şubat 20, 2021 tarihinde <http://electronicportfolios.com/systems/paradigms.html> adresinden alındı
- Barzaq, M. (2009). *Integrating sequential thinking thought teaching stories in the curriculum. Action research*. Al-Qattan Center for Educational Research and Development QCERD.
- Behmer, S. (2005). *Literature Review Digital storytelling: Examining the process with middle school students*.
- Behmer, S., Schmidt, D., & Schmidt, J. (2006). Everyone has a story to tell: Examining digital storytelling in the classroom. *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education, 2006*.
- Braun, J. A. (1999). Ten Ways to Integrate Technology into Middle School Social Studies. *The Clearing House, 72(6)*, 345-351.
- Brown, J., Bryan, J., & Brown, T. (2005). Twenty-first Century Literacy and Technology in K-8 Classrooms. *Innovate: Journal Of Online Education, 1(3)*.
- Burmark, L. (2004). Visual Presentations that Prompt, Flash & Transform. *Media and Methods, 40(6)*.
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2014). *Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chung, S. K. (2007). Art education technology: Digital storytelling. *Art Education, 60(2)*, 17-22.
- Ciğerci, F. M. (2015). *İlkokul Dördüncü Sınıf Türkçe Dersinde Dinleme Becerilerinin Geliştirilmesinde Dijital Hikayelerin Kullanılması*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Çıralı, H. (2014). *Dijital Hikaye Anlatımının Görsel Bellek ve Yazma Becerisi Üzerine Etkisi*.

- Dakich, E. (2008). Towards the Social Practice of Digital Pedagogies. N. Yelland, G. A. Neal, & E. Dakich. içinde Sense Publishers.
- Demir, S. B., & Akengin, H. (2011). *Hikâyelerle Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demir, T. (2012). Türkçe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirme ve Küçürek Öykü. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 343-357.
- Demirer, V. (2013). *İlköğretimde e-öyküleme kullanımı ve etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya .
- Dogan, B., & Robin, B. (2008). Implementation of digital storytelling in the classroom by teachers trained in a digital storytelling workshop. *In Society for Information Technology & Teacher Education International Conference*, (s. 902-907).
- Doğanay, A. (2008). Çağdaş Sosyal Bilgiler Anlayışı Işığında Yeni Sosyal Bilgiler Programının Değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(2), 77-96.
- Doğanay, A., & Sarı, M. (2008). Öğretmen Gözüyle Yeni Sosyal Bilgiler Programı: Adana İlinde Bir Araştırma. *İköğretim Online*, 7(2), 468-484.
- Duran, E., & Ertan Özen, N. (2018). Türkçe Derslerinde Dijital Okuryazarlık. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 3(2), 31-46.
- Duruhan, K. (2004). Türkiye'de Geleneksel Anlayış Ve Yöntemlerle İnsan Yitirmenin Olumsuz Etkileri. *XXII.Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulmuştur*. Malatya.
- Ellis, G., & Brewster, J. (1999). *The storytelling handbook for primary teachers*. London: Penguin.
- Erden, M. (1996). *Sosyal Bilgiler öğretimi*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Erişti, S. D. (2016). Katılımcı Tasarım Temelli Dijital Öyküleme Sürecinde İlköğretim Öğrencilerinin. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(4).
- Ersoy, F., & Kaya, E. (2009). . Sosyal bilgiler dersi öğretim programının (2004) uygulama sürecine ilişkin öğrenci görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 71-86.

- Gils, F. V. (2005). Potential Applications of Digital Storytelling in Education. *Twente Student Conference on IT (Vol. 7)*. University of Twente, Faculty of Electrical Engineering, Mathematics and Computer Science Enschede.
- Göçen, G. (2014). *Dijital öyküleme yönteminin öğrencilerin akademik başarı ile öğrenme ve ders çalışma stratejilerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Hannafin, R., & Savenye, W. (1993). Technology in the classroom: The teacher's new role and resistance to IT. *Educational Technology, 33(6)*, 26-31.
- Heo, M. (2009). Digital Storytelling: An Empirical Study of the Impact of Digital Storytelling on Pre-service Teachers' Self-efficacy and Dispositions towards Educational Technology. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia, 18(4)*, 405-428.
- Hull, G. A., & Nelson, M. E. (2005). Locating the semiotic power of multimodality. *Written Communication, 22(2)*, 224-261.
- Hung, C.-M., Hwang, G.-J., & Huang, I. (2012). A project-based digital storytelling approach for improving students' learning motivation, problem-solving competence and learning achievement. *Educational Technology & Society, 132-142*.
- İnceelli, A. (2005). Dijital Hikaye Anlatımının Bileşenleri.
- Jakes, D. S., & Brennan, J. (2005). *Capturing Stories, Capturing Lives: An Introduction to Digital Storytelling*. Ocak 10, 2021 tarihinde http://www.jakesonline.org/dst_techforum.pdf adresinden alındı
- Jeff, G., Kozloviç, B.-A., & Kelin, D. (2002). *By Word of Mouth: A Storytelling Guide for the Classroom*. Mart 2, 2021 tarihinde <https://eric.ed.gov/?id=ED467521> adresinden alındı
- Kahraman, Ö. (2013). *Dijital hikâyecilik metoduyla hazırlanan öğretim materyallerinin öğrenme döngüsü giriş aşamasında kullanılmasının fizik dersi başarısı ve motivasyonu düzeyine etkisi*. Balıkesir: Doktora Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Kajder, S. B. (2004). Enter Here: Personal Narrative and Digital Storytelling. *The English Journal, 93(3)*, 64-68.

- Karakoyun, F. (2014). *Çevrimiçi Ortamda Oluşturulan Dijital Öyküleme Etkinliklerine İlişkin Öğretmen Adayları ve İlköğretim Öğrencilerinin Görüşlerinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Karaoğlu, A. K. (2016). Okul Öncesi Eğitimde Dijital Hikâye Anlatımı Üzerine Öğretmen Görüşleri. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojisi*, 7, s. 175-205.
- Karaoğlu, A. K. (2015). Öğretim Sürecinde Hikaye Anlatmanın Teknolojiyle Değişen Doğası : Dijital Hikaye. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(2), 93- 106.
- Kavas, A. B., & Bugay, A. (2009). Öğretmen Adaylarının Hizmet Öncesi Eğitimlerinde Gördükleri Eksiklikler ve Çözüm Önerileri1. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25), 13-21.
- Kaya, B. (2008). Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 189-205.
- Kotluk, N., & Kocakaya, S. (2015). 21.Yüzyıl Becerilerinin Gelişiminde Dijital Öykülemeler:. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 355-363.
- Kukul, V., & Kara, M. (2019). Dijital Hikaye Anlatımının Öğretmen Adaylarının Gözünden İncelenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(3), 1417-1446.
- Kukul, V., Karataş, S., & Özcan, S. (2018). How Powerful Is Digital Storytelling for Teaching?: Perspective of Pre-Service Teachers. *In Innovative Practices in Teacher Preparation and Graduate-Level Teacher Education Programs* (s. ss.511-529). içinde Pennsylvania: IGI-Global.
- Kumar, N., Rose, R., & D'Silva , J. (2008). Teachers' readiness to use technology in the classroom: an empirical study. *European Journal of Scientific Research*, 21(4), 603-616.
- Lambert, J. (2003). *Digital Storytelling: Capturing Lives, Creating Community*. New York:Routledge.
- Lambert, J. (2007). *Digital storytelling cookbook*. San Francisco,.
- Lasica, J. (2010). *Digital storytelling: A tutorial in 10 easy steps*. Mart 1, 2021 tarihinde <https://www.socialbrite.org/2010/07/15/digital-storytelling-a->

tutorial-in-10-easy-steps/ adresinden alındı

- Malita, L., & Martin, C. (2010). Digital Storytelling as web passport to success in the 21st Century. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2, 3060–3064.
- McDrury, Janice , Alterio, & Maksine. (2003). *Learning through storytelling in higher education*. Londra; Sterling, VA: Kogan Page, 2003.
- McLellan, H. (2006). Digital Storytelling: Bridging Old and New. . *Educational Technology*, 26-31.
- Meadows, D. (2003). Digital storytelling: Research-based practice in new media. *Visual Commination*, 2(2), 189-193.
- MEB. (2005). *Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı ilkokul ve ortaokul 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar*. Ankara: MEB.
- MEB. (2017). *Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı ilkokul ve ortaokul 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar*. Ankara: MEB.
- Mello, R. (2001, Şubat). The Power of Storytelling: How Oral Narrative Influences Children's Relationships in Classrooms. *International Journal Of Education & The Arts*, 2(1).
- Melon, C. A. (1999). Digital storytelling: Effective learning through the internet. *Education Technology*, 39(2), 46-50.
- Miller, E. A. (2009). *Digital storytelling*. (Unpublished master's thesis). University of Northern Iowa, Iowa.
- Morra, S. (2013). *Steps to great digital storytelling*. Şubat 22, 2021 tarihinde <https://samanthamorra.com/2013/06/05/edudemic-article-on-digital-storytelling/> adresinden alındı
- Nelson, M. R. (1998). *Children and Social Studies Creative Teaching in The Elementary Classroom*. USA Orlando: Harcourt Brace College Publishers.
- Nguyen, M. T. (2017). The Digital and Story in Digital Storytelling.” Deep Stories: Practicing, Teaching, and Learning Anthropology with Digital Storytelling. M. Nuñez-Janes (Dü.). içinde Berlin/Boston.
- Ohler, J. (2008). *Digital Storytelling in the Classroom*. California: Corvin Press.
- Okumuşlar, M. (2006). Din Eğitiminde Etkin Bir Yöntem Olarak Hikaye. *Necmettin*

Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 21, 237-252.

Ormrod, J. E. (2004). *Human Learning*. Upper Saddle River, NJ.

Özen, Y., & Gül, A. (2007). Sosyal ve Eğitim Bilimleri Araştırmalarında Evren-Örneklem Sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 0(15), 394-422.*

Özerbaş, M. A., & Öztürk, Y. (2017). Türkçe Dersinde Dijital Öykü Kullanımının Akademik Başarı , Motivasyon ve Kalıcılık Üzerine Etkisi. *Türk Bilim Araştırma Vakfı, 10(2), 102-110.*

Özpınar, İ. (2017). Matematik Öğretmeni Adaylarının Dijital Öyküleme Süreci ve Dijital Öykülerin Öğretim Ortamlarında Kullanımına Yönelik Görüşleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(3), 1189 - 1210.*

Öztürk, C. (2012). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.

Robin, B. R. (2006). *The Educational Uses of Digital Storytelling*. University of Houston.

Robin, B. R. (2008). Digital storytelling: A powerful technology tool for the 21st. *Theory Into Practice, 220-228.*

Sadık, A. (2008). Digital storytelling: A meaningful technology-integrated approach for engaged student learning. *Educational Technology Research and Development, 487-506.*

Salpeter, J. (2005). Telling Tales with Technology: Digital Storytelling Is a New Twist on the Ancient Art of the Oral Narrative. *Technology & Learning, 27(7).*

Saritepeci, M. (2016). *Dijital Hikâye Anlatım Yönteminin Sosyal Bilgiler Dersinde Etkililiğinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Saritepeci, M. (2017). Ortaokul düzeyinde dijital hikaye anlatımının yansıtıcı düşünme becerisi üzerindeki etkisinin incelenmesine yönelik deneysel bir çalışma. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(3), 1367-1384.*

Selanik-Ay, T. (2020). Sosyal bilgiler öğretiminde dijital öyküleme ile efsanelerden yararlanma: Nitel bir araştırma. *Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(4), 1623 - 1638.*

- Sidekli, S., & Yangın, Z. T. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretimi: Öğretmenim Bana Hikaye Anlatır mısın? *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4).
- Smeda, N., Dakich , E., & Sharda , N. (2010). Developing A Framework for Advancing E-Learning through Digital Storytelling. *IADIS International Conference e-learning* , 169-176.
- Smeda, N., Dakich, E., & Sharda, N. (2012). Digital Storytelling with Web 2.0 Tools for Collaborative Learning. I. L. Okada, T. Connolly, & P. Scott içinde, *Collaborative Learning 2.0:Open Educational Resources* (s. 145-163). IGI Global.
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. (2014). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Standley, M. (2003). Digital storytelling: using new technology and the power of stories to help our students learn – and teach. *Cable in the Classroom.*, 16-18.
- Sunal, C. S., & Haas, M. E. (2005). *Social studies for elementary and middle grades a constructivist approach* . Pearson Education.
- Şekerci, H. (2018). *Sosyal bilgiler öğretiminde storyline yaklaşımının etkililiğinin incelenmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şekerci, H., & Kabapınar , Y. (2019). Sosyal Bilgiler Derslerinde Storyline Yaklaşım ile Bütünleştirilmiş Kanıt Temelli Etkinliklerin Kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 659-684.
- Şimşek, A. (2002). İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Hikaye Anlatım Yönteminin Etkililiği. *XI. Eğitim Bilimleri Kongresi*.
- Şimşek, H., & Yıldırım , A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Şeçkin Yayıncılık.
- Tanrıöğen, A. (2006). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Tolisano, S. (2003). *Digital storytelling part II*. Şubat 2, 2021 tarihinde Langwitches: <http://langwitches.org/blog/2008/04/25/digital-storytelling-part-ii/> adresinden

alındı

- Tunç, Ö. A. (2016). *Dijital Teknolojiler Bağlamında Dijital Öyküleme Yaklaşımının Güzel Sanatlar Eğitime Entegrasyonu*. Doktora Tezi ,Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Samsun.
- Turgut, G., & Kışla, T. (2015). Bilgisayar Destekli Hikaye Anlatımı Yöntemi: Alanyazın Araştırması. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 97- 121.
- Uslupehlivan, E., Kurtoğlu Erden, M., & Cebesoy, Ü. B. (2017). Öğretmen Adaylarının Dijital Öykü Oluşturma Deneyimleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2).
- Ünlü, B. (2018). *Dijital Öykülerle Desteklenmiş Sosyal Bilgiler Dersinin Öğrencilerin Başarısı , Kontrol Odağı ve Eleştirel Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi,Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.
- Ünlü, B., & Yangın, S. (2020). Dijital Öyküleme Desteklenmiş Sosyal Bilgiler Dersinin Öğrencilerin Eleştire Düşünme ve Becerilerine Etkisi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Verdugo, D. R., & Belmonte, İ. A. (2007). Using Digital Stories to Improve Listening Comprehension with Spanish Young Learners of English. *Language Learning & Technology*, 11(1), 87-101.
- Wang, S., & Zhan, H. (2010). Enhancing teaching and learning with digital storytelling. *International Journal of Information and Communication Technology Education (IJICTE)*, 76-87.
- Xu, Y., & Ahn, J. (2011). *Effects of Writing for Digital Storytelling on Writing Self-Efficacy and Flow in Virtual Worlds*. Şubat 20, 2021 tarihinde http://www.u.arizona.edu/~mbuckner/LRC560/Annotatated%20Bib/B_DS_05.pdf adresinden alındı
- Yang, Y.-T. C., & Wu, W.-C. (2012). Digital storytelling for enhancing student academic achievement, critical thinking and learning motivation: A year-long experimental study. *Computers and Education*, 59, 339-352.
- Yeşiltaş, E., & Kaymakçı, S. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretiminin Teknoloji Boyutu.

- Yiğit, Ö., & Erdoğan, T. (2008). Sosyal Bilgiler Dersinde Uygulanan Öyküleştirme Yönteminin İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme Düzeylerine Etkisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 399-416.
- Yılar, M. B., & Tomal, N. (2018). Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Yeni Değişikliklerle Sosyal Bilgiler Öğretim Programı. A. Uzunöz, & V. Aktepe içinde, *Özel Öğretim Yöntemleri* (Cilt 2, s. 3-40). Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2017). Dijital Değerlendirme Araçlarını Ortaokul Öğrencilerinin Derse Bağlılıklarına Etkisi: İki Farklı Okulda Durum. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Yılmaz, Y., Üstündağ, M. T., & Güneş, E. (2017). Öğretim Materyali Olarak Dijital Hikaye. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Yoon, T. (2013). Are you digitized? Ways to provide motivation for ELLs using digital storytelling. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*, 2(1), 25-34.
- Yürük, S. E. (2015). *Dijital Öykülemeye Dayalı Değerler Eğitiminin Öğrencilerin Değer Kazanımı ve Tutumu Üzerine Etkisi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü:Elazığ.
- Yüzer, V., & Kılıç, H. (2015). Açık Öğrenme Sistemlerinde Dijital Öykülemeden Faydalanmak. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1).
- Zembat, R., & Zülfiyar, S. T. (2006). Okul öncesi öğretmenlerinin sohbet ve hikâye etkinliklerinde kullandıkları öğretim yöntemlerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 587-608.